Bundel - Raadsinformatiebijeenkomst van 14 november 2023

1 Onderwijshuisvesting
Tijd: 19:30 - 20:30 uur
Locatie: Stadhuis
Beleidsveld: Onderwijs / Wethouder: Eelco Eerenberg
Agenderenden: Maartje Vermeulen (GroenLinks), Hester Assen (PvdA), Berdien van der Wilt (D66), Bert van Steeg (CDA), Margreet Ramaker (VVD), Jurriaan Otto (EenUtrecht)
De gemeente geeft elk jaar een groot deel van het onderwijsbudget uit aan onderwijshuisvesting. Gemeenten zijn wettelijk verantwoordelijk voor de huisvesting van scholen in het basisonderwijs, voortgezet en speciaal onderwijs. Hiervoor krijgen zij budget vanuit de landelijke overheid.
Het huidige Meerjarenperspectief Onderwijshuisvesting (MPOHV) loopt t/m 2025. Momenteel spreken scholen, schoolbesturen en de gemeente over de nieuwe meerjarenstrategie onderwijshuisvesting 2026-2041. De fracties van GroenLinks, D66, PvdA, CDA, VVD en Een Utrecht willen hierop kunnen sturen. Wij willen ons laten informeren door het College, schoolbesturen, experts en andere betrokkenen om de rol die de gemeente en gemeenteraad heeft op het gebied van onderwijshuisvesting zo zorgvuldig mogelijk in te vullen.
Belangrijke thema's voor de toekomst:
· Hoe kunnen we omschakelen naar (nog) meer Utrechtse Kindcentra, waar er naast ruimte voor onderwijs ook ruimte is voor voorschool, kinderopvang en BSO en faciliteiten in het kader van de rijke schooldag of lunch op school? Wat is voor deze omschakeling nodig?
· Er is zorg over het aansluiten van aanbod en vraag naar scholen. Er zijn scholen die lokalen leeg hebben staan en er zijn scholen die kampen met krapte. Hoe gaan we daarmee om en anticiperen we op (demografische) ontwikkelingen in de toekomst? Wat zijn hiervoor de plannen/ ideeën ?
· Wat is belangrijk voor duurzame, gezonde huisvesting bij zowel nieuwbouw als renovatie?
Op welke wijze kunnen we zorgen voor meer flexibiliteit van functies in onderwijsgebouwen en ook aan samenwerking tussen speciaal en regulier onderwijs en samenwerking tussen schoolbesturen.

Beantwoording SV 2023 nr 108 Onderwijshuisvesting
Onderwijshuisvesting-Concept-doc-Info-en-Bijdragen-deelnemers-WEB
Presentatie_RIB_Onderwijshuisvesting_GU
Presentatie_RIB_ Onderwijshuisvesting_en_IHP_ van_SPO
Presentatie_raadsinformatiebijeenkomst-Onderwijshuisvesting_SPO

2 Samen voor Overvecht
Tijd: 19.30 - 21.00 uur
Locatie: Jonkvrouw Sanderijndreef 35 (tegenover het winkelcentrum Overvecht)
Beleidsveld: Overvecht / Wethouder: Rachel Streefland
Agenderenden: Berdien van der Wilt (D66), Bert van Steeg (CDA), Fred Dekkers (GroenLinks), Titus Stam (PvdA), Mariam Al-Saqaff (VVD), Mahmut Sungur (Denk), Yvonne Hessel (Utrecht Solidair), Charlotte Passier (Volt), Maarten van Heuven (Partij voor de Dieren) en Kirsten Alblas (ChristenUnie)
Motivatie:
Raadsleden willen graag met inwoners en actieve organisaties en professionals uit de wijk in gesprek over de voortgang van de aanpak Samen voor Overvecht. De bijeenkomst begint met een korte presentatie van de gemeente over de aanpak en de voortgang. Daarna gaan we met elkaar in gesprek in kleinere groepen over de pijlers van de aanpak: plezierig wonen in een meer gemengde wijk, veilige buurten, perspectief voor de jeugd, zorg dichtbij en op maat en meedoen en ondernemen. Raadsleden zijn dan benieuwd naar wat inwoners, organisaties en professionals op deze thema's zien in de wijk. Zowel wat er goed gaat als wat er nog minder goed gaat. Natuurlijk is er ook ruimte in deze gesprekken voor andere onderwerpen die spelen. We sluiten af met gezamenlijk deel waar de uitkomsten uit de groepen worden gedeeld door de gespreksleiders en deelnemers en waarbij raadsleden kunnen aangeven wat ze met deze uitkomsten willen doen. Op 23 november debatteert de Utrechtse raad over Samen voor Overvecht in de commissie. Dit is zowel live in de raadszaal als online te volgen! Ben je inwoner, professional, of initiatiefnemer in de wijk Overvecht en wil je graag meepraten? We nodigen je van harte uit!

Samen_voor_Overvecht-Concept-doc-Info-en-Bijdragen-deelnemers-WEB
Presentatie_RIB_Samen_voor_Overvecht_GU
RIB_Samen_voor_Overvecht_Inbreng_Reactie_WPO

Tijd: 20.30 - 21.30 uur
Locatie: Stadhuis
Beleidsveld: Samen voor Overvecht/ Rachel Streefland
Agenderenden: Rik van der Graaf (ChristenUnie), Jantine Zwinkels (CDA), Rick van der Zweth (PvdA), Pepijn Zwanenberg (GroenLinks), Annemarijn Oudejans (Student & Starter), Lisanne Snippe (Partij voor de Dieren), Maarten Koning (D66), Charlotte Passier (VOLT), Yvonne Hessel (Utrecht Solidair), Tess Meerding (VVD)
Motivatie:
Utrecht heeft een groot tekort aan woningen voor kwetsbare Utrechters. Hier wordt op verschillende vlakken hard aan gewerkt maar levert nog lang niet voldoende woningen op. Terwijl de vraag op dit moment alleen maar groter lijkt te worden. de agenderende fracties gaan graag in gesprek om inzicht te krijgen in de omvang van het probleem en de mogelijke oplossingen.
Het doel van deze RIB is het spreken met instellingen en organisaties die zien hoe groot de vraag naar woningen in de stad is. Daarnaast gaan de agenderenden in gesprek met partijen die onderdeel van de oplossing kunnen zijn. Tot slot zouden de agenderenden ook graag een ambtelijke toelichting krijgen op de grootte van het probleem, mogelijk oplossingsrichtingen en een doorkijk richting de toekomst.
De raadsinformatiebijeenkomst willen de agenderenden onderverdelen in drie blokken waarbij de volgende partijen worden uitgenodigd.
Aftrap en toelichting
Urgentie en probleem
Vrouwenopvang (Moviera)/ Leger des Heils/ Tussenvoorziening/ Kwintes/ Lister/ Vluchtelingenwerk/ MOBW (Goud, Rechtop, Achterkant, Back up) en Jeugdzorg
Corporaties en noodzaak ingrijpen woningmarkt (Woonin /Stuw / Kamers met aandacht)
Ambtelijke toelichting
Uitloop, discussie en vragen

Huisvesting kwetsbare groepen-Concept-Info-en-Bijdragen-deelnemers-WEB

Gemeente Utrecht

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE RAADSVRAGEN 2023, NUMMER 108

Datum	8 september 2023
Van	College B&W
Behandeld door	M. Boer
Doorkiesnummer	14030
E-mailadres	marjolein.boer@utrecht.nl
Kenmerk	11566497
Beleidsveld	Onderwijs

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de beantwoording van de schriftelijke raadsvragen jaargang 2023 nummer 108 van Maartje Vermeulen (GroenLinks), Hester Assen (PvdA), Esma Kendir (Student & Starter), Berdien van der Wilt (D66), Derk van Bergen (Christen Unie), Jurriaan Otto (Een Utrecht), Iskender Simsek (Denk), Yvonne Hessel (Utrecht Solidair), Cees Bos (Stadsbelang Utrecht) en David Bos (PVV) van 31 mei 2023 over Onderwijshuisvesting.

Vraag 1
De meerjarenstrategie gaat over meerdere raadsperiodes. Hoe informeert het college de raad over tussentijdse wijzigingen en hoe kan de raad hierop bijsturen? Wat zijn de overwegingen voor een periode van 15 jaar?
Antwoord 1
We werken op dit moment met het meerjarenperspectief onderwijshuisvesting (MPOHV). Dit plan loopt vanaf 2015 tot en met 2025 (Onderwijsbeleid | gemeente Utrecht)*. Samen met de schoolbesturen ontwikkelen we momenteel een toekomstgericht huisvestingsplan voor de periode 2026-2041. Met dit nieuwe Integrale Huisvestingplan Onderwijs 2026-2041 voorzien we tijdig in voldoende, kwalitatief goede en gezonde schoolgebouwen voor alle Utrechtse leerlingen. In de nieuwe meerjarenstrategie is voor een periode van 16 jaar (2026-2041) gekozen omdat dit aansluit bij de verwachte wetswijziging[1] (die per 01-01-2025 in werking treedt). Deze wetswijziging gaat uit van een periode van vier jaar met een doorkijk van twaalf jaar. Elke vier jaar zal een actualisatie plaatsvinden van dit meerjarenhuisvestingplan. Uiteraard wordt de raad actief betrokken bij het opstellen hiervan. Uw raad krijgt het Integrale Huisvestingplan Onderwijs 2026-2041 ter besluitvorming voorgelegd.*

Daarnaast is er een jaarcyclus van planning en verantwoording van tussentijdse wijzigingen. Dit gebeurt door middel van actualiteiten in de kwartaalbrieven en in de jaarlijkse voortgangsrapportage. Financieel kan uw raad bijsturen via de voorjaarsnota en de programmabegroting.

Vraag 2
Op welke wijze groeit het huisvestingsaanbod mee met de stad en hoe sturen we hierbij op voldoende spreiding?

---

[1] Kamerbrief met beleidsreactie op onderzoeksrapport onderwijshuisvesting en het verhuistraject voor de Europese School Bergen | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl

Antwoord 2
Als gemeente programmeren we de huisvestingsbehoefte op basis van het vastgestelde MPOHV en de jaarlijkse leerlingenprognoses, waarin ook de meest recente woningbouwprognose is meegenomen. Deze leerlingenprognose (Onderwijsbeleid | gemeente Utrecht) is recent gepubliceerd. De spreiding van de onderwijsvoorzieningen gebeurt eveneens op basis van de huisvestingsbehoefte van de scholen in de stad, waarbij rekening gehouden wordt met voldoende capaciteit in de verschillende wijken. Dat gebeurt door wijkanalyses te maken ten behoeve van het primair onderwijs. In het voortgezet onderwijs zijn stadsbrede afspraken gemaakt die rekening houden met zowel de onderwijsbehoefte als ook de spreiding.

Vraag 3
In hoeverre wordt koersdocument onderwijs 2040 meegenomen in huisvestingsplannen?
Antwoord 3
Moderne en toekomstgerichte huisvesting voor het onderwijs is één van de pijlers van de Utrechtse Onderwijs Agenda (UOA) 2023-2026, deze vormt tevens de concretisering van de UOA Koers 2040. In het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2026-2041 worden de uitgangspunten die zijn verwoord in de UOA 2023-2026 meegenomen en verder uitgewerkt. Dit doen we door de uitgangspunten die in het koersdocument 2040 opgenomen zijn, te vertalen naar de toekomstige behoefte aan onderwijsvoorzieningen in de stad.

Vraag 1 (de nummering start nogmaals vanaf 1)
In hoeverre groeit het voortgezet onderwijs voldoende mee met de stad? Wordt er samen met de stad gekeken naar locaties? Op welke wijze kunnen buurtbewoners of andere betrokkenen beter worden meegenomen? We hebben eerder bij de komst van Onder de Bogen naar het Leidsche Rijn College gehoord over onrust en ook de nieuwe school in Vleuten zorgt voor onrust. Op welke wijze worden best practices meegenomen in de meerjarenstrategie?
Antwoord 1
In onze stad worden nieuwe woonwijken ontwikkeld en oudere wijken herontwikkeld. Bij de (her)ontwikkeling zijn wij betrokken en werken we samen met de (VO) schoolbesturen, ontwikkelaars, stedenbouwkundigen en andere beleidsvelden aan een goede inpassing van onderwijs met schoolgebouw(en) in de wijk. Dit doen we vroegtijdig omdat deze wijken veelal worden ontworpen in een hoge bebouwingsdichtheid. Vooruitkijken en vooruit programmeren doen we daarmee altijd samen met de verschillende stakeholders, waaronder ook buurtbewoners.

In het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs dat momenteel wordt ontwikkeld, besteden we eveneens specifiek aandacht aan de wijze waarop de stakeholders betrokken worden bij de (her)ontwikkeling van scholen. Het gaat dan om zaken als welke stakeholders betrokken moeten worden bij de (her)ontwikkeling van een school, de wijze waarop dit gebeurt en de fase waarin dit gebeurt.

U geeft aan dat u heeft gehoord dat er onrust is bij de komst van de scholen Onder de Bogen, Leidsche Rijn College en de nieuwe school in Vleuten. Hoewel bewoners van Utrecht het van belang vinden dat de gemeente tijdig voorziet in goede scholen voor kinderen, ervaren wij dat er ook weerstand kan zijn bij bewoners bij de komst van een school in hun buurt. Ook als een zorgvuldig participatietraject is doorlopen, leven er soms zorgen over de extra verkeersbewegingen of lawaai.

Voor de nieuwe VO school in Vleuten geldt dat uw raad via de raadsbrief locatiekeuze nieuwe VO school Vleuten De Meern geïnformeerd is over de stappen en processen die zijn gezet en nog gezet gaan worden. Daarmee is de keuze voor de nieuwbouw van een nieuwe VO school in Vleuten in combinatie met woningbouw gemaakt. Vooruitlopend op de bestemmingsplanprocedure zal een schetsontwerp worden opgesteld. Uiteraard in samenwerking met het schoolbestuur van de stichting PCOU Willibrord, zullen de plannen worden besproken met de direct omwonenden.

Vraag 2
De ‘wet meer ruimte voor nieuwe scholen’ geeft gemeentes de opdracht om in snel tempo meer onderwijsruimte beschikbaar te stellen. GroenLinks heeft samen met een groot deel van de andere fracties vragen gesteld over de gevolgen deze wetgeving en we zouden graag willen weten wat momenteel de invloed hiervan is in Utrecht? Zijn inmiddels hierover afspraken met het Rijk gemaakt en met schoolbesturen? En wat kunnen we hierover terugzien in de meerjarenstrategie?

Antwoord 2
Het starten van een nieuwe school verloopt sinds juli 2021 via het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) volgens de wet meer ruimte voor nieuwe scholen. Jaarlijks kunnen initiatiefnemers hun aanvragen hiervoor indienen bij het ministerie.

In 2021 hebben zich tien initiatiefnemers aangemeld voor de gemeente Utrecht, waarvan uiteindelijk vijf verzoeken daadwerkelijk door het ministerie in behandeling zijn genomen, te weten drie scholen voor het primair onderwijs en twee scholen voor het voortgezet onderwijs. De andere initiatieven voldeden niet aan de criteria van de wet en zijn daarom niet in behandeling genomen. Eén basisschool heeft een positief besluit van de minister ontvangen, namelijk basisschool Al Amana in Overvecht.

De twee in behandeling genomen initiatieven voor VO scholen zijn afgewezen op grond van onvoldoende te verwachten onderwijskwaliteit, vooral ten aanzien van het onderdeel 'Burgerschapsonderwijs'. Daarnaast had één van de initiatieven onvoldoende ouderverklaringen opgehaald. Het schoolbestuur van de VO school Al Amana is in beroep gegaan tegen de beslissing van het ministerie. Dit bezwaar is gegrond verklaard. Al Amana start in het schooljaar 2024-2025 met een VO school voor TL, Havo en VWO.

In 2023 heeft zich één initiatiefnemer aangemeld voor de gemeente Utrecht. Het gaat om een brede VO school. Voor 1 november wordt bekend of er daadwerkelijk een aanvraag in wordt gediend. De besluitvorming van OCW volgt dan voor 1 juni 2024.

De uitvoering van de wet meer ruimte voor nieuwe scholen is voor iedereen nieuw. In overleg met de andere G4-gemeenten en de Utrechtse schoolbesturen monitoren we hoe het proces verloopt. Gedurende het eerste jaren van de wet hebben we regelmatig contact gehad met het ministerie van OCW om onze bevindingen te bespreken. Een belangrijk aandachtspunt zijn de nieuwe te bouwen scholen in nieuwbouwwijken.

Mede naar aanleiding van deze gesprekken heeft het ministerie van OCW recent aangekondigd dat de stichtingsprocedure op enkele punten tegen het licht wordt gehouden. Het gaat daarbij onder meer om zaken als de doorlooptermijn van de procedure, de termijn waarop gemeenten in huisvesting moeten voldoen en een verruiming van de uitsteltermijn alvorens een school van start gaat. Uiteraard blijven we als gemeente met het ministerie van OCW in gesprek over deze wijzigingen. We blijven daarbij aandacht vragen voor de wijze waarop de zienswijze van de gemeente meegewogen wordt in het besluitvormingsproces en de vraagstukken die specifiek bij nieuwbouwwijken spelen, zoals de praktische uitdagingen om adequaat marktonderzoek te kunnen doen dan wel voldoende ouderschapsverklaringen te verkrijgen.

Daarnaast wordt al een aantal aanpassingen doorgevoerd. Zo ligt er momenteel een voorstel bij de Kamers om de termijn waarop de gemeente haar zienswijze kan indienen te verruimen van 1 november naar 1 december. Daarnaast is op de DUO site nu al concretere informatie te vinden over de rol van gemeenten bij de stichting van een nieuwe school. Tevens wordt op de site nu beter toegelicht wat een ouderverklaringen behelst. Het afgeven van een ouderverklaring moet meer zijn dan een steunbetuiging. Ouders moeten ook daadwerkelijk voornemens zijn om hun kind bij de nieuwe school in te schrijven (Tweede Kamer, vergaderjaar 2022–2023, 35 050, nr. 55).

De uitvoering van de wet wordt tot slot ook gedurende vijf jaar gevolgd door het onderzoeksbureau Oberon (in opdracht van OCW). Utrecht neemt deel aan de klankbordgroep die ongeveer twee keer per jaar plaatsvindt.

Vraag 3
In hoeverre en op welke wijze wordt in de meerjarenstrategie rekening gehouden met brede middelbare scholen waar alle niveaus aangeboden kunnen worden, zoals voorgesteld in het koersdocument onderwijs 2040?
Antwoord 3
De scholen gaan uiteraard zelf over de kwaliteit en de schoolgrootte van het onderwijs en daarmee ook hoe breed scholen zijn. We zien de ontwikkeling naar brede scholengemeenschappen al een aantal jaren.

Het college omarmt deze brede scholengemeenschappen in het VO. We programmeren deze voorzieningen daarom nu al in de huidige MPOHV, zoals Academie 10, VO Vleuterweide. We zullen bij het opstellen van het Integrale Huisvestingsplan Onderwijs eveneens rekening houden met zowel de ontwikkeling en groei van de stad als met de leerlingenprognoses. Op basis daarvan wordt bezien wat voor soort scholen benodigd zijn om zowel te voldoen aan de onderwijsbehoefte als aan een adequate spreiding over de stad. Dit doen wij in nauwe afstemming met de schoolbesturen.

Vraag 4
In het koersdocument wordt gesproken over meer praktijk bij middelbare scholen. In hoeverre wordt er rekening gehouden met praktijk en theorie onderwijs op verschillende niveaus, denk aan praktijklokalen, creatieve ruimtes? Uit de praktijk, bijvoorbeeld bij X11, weten we dat het lastig kan zijn om tijdig geschikte ruimtes te hebben. Hoe kunnen we hierop anticiperen bij nieuwbouw of onderwijsvernieuwing in een gebouw?
Antwoord 4
Juist door nu gezamenlijk met schoolbesturen te werken aan een lange termijn programmering in het Integrale Huisvestingsplan Onderwijs kunnen we in de toekomst goed rekening houden met dit soort wensen. De uitgangspunten uit de UOA worden daarin meegenomen. In de UOA hebben scholen en de gemeente zich gezamenlijk gecommitteerd aan de realisatie van meer ruimte voor praktijk in het onderwijs.

Vraag 5
De gemeenteraad heeft een debat gevoerd over de mogelijkheid van een stilteruimte op middelbare scholen. Hiervoor heb je ruimte nodig in een gebouw. Wordt dit onderwerp meegenomen in het gesprek met scholen over de onderwijshuisvestingsopgave?
Antwoord 5
Indien gewenst denken we mee op welke wijze scholen hiervoor ruimte beschikbaar kunnen stellen. De twee moties die zijn ingediend tijdens de raadsvergadering op 15 mei j.l., waarin werd gevraagd om scholen te verplichten tot het beschikbaar stellen van stilteruimtes of ruimte om te bidden, zijn beiden niet aangenomen.

Vraag 6
Tijdelijke locaties leiden vaak tot onrust onder leerlingen, leerkrachten en ouders. Deelt het college de wens dat leerlingen, bij tijdelijke locaties, zoveel mogelijk bij elkaar op 1 locatie blijven? Wij zijn benieuwd hoe het gaat met de zogenaamde ‘overlooplocaties’? En op welke manier kunnen we er via de meerjarenstrategie voor zorgen dat scholen minder lang op tijdelijke locaties verdeeld over de stad zitten?
Antwoord 6
Ja, het college deelt de wens om leerlingen zoveel mogelijk op één locatie te houden, maar beseft ook dat dit niet altijd mogelijk is. Om ervoor te zorgen dat leerlingen zo kort mogelijk op tijdelijke locaties les krijgen, werken we als gemeente met een programmatische aanpak, waarbij per locatie en school een langetermijnplanning gehanteerd wordt. Dit betekent dat de renovaties per locatie in een meerjarig programma in beeld zijn, inclusief de planning van (eventueel) een tijdelijke locatie. Dit betreft echter een complexe logistieke puzzel die we zo goed mogelijk trachten te leggen. Deze logistieke puzzel maakt onderdeel uit van het Integrale Huisvestingsplan Onderwijs.

Vraag 7
Een groot deel van de buitenruimte van middelbare scholen wordt nu gebruikt voor fietsenstalling. Heeft het college de ambitie om bij nieuw te creëren scholen de buitenruimte zo groen mogelijk te maken? Zo ja, op welke manieren wil het college dit realiseren?
Antwoord 7
Pas met de inwerkingtreding van de huidige verordening huisvesting scholen krijgen nieuw te realiseren VO scholen ook een schoolplein. Dat verklaart waarom een groot deel van de buitenruimte van de VO scholen in Utrecht geen speelruimte hebben. Met de nadere regel schoolpleinen stimuleren en ondersteunen we schoolbesturen in het vergroenen van hun schoolpleinen, zoals verwoord in het coalitieakkoord. Nu aanvragen voor groene schoolpleinen een aantal jaren mogelijk is, onderzoeken we op welke manier wij het voor schoolbesturen nog aantrekkelijker kunnen maken om schoolpleinen te vergroenen.

Vraag 8
Het aantal leerlingen op een school is niet elk jaar hetzelfde. Soms staan er lokalen leeg. Hoe kunnen we stimuleren dat andere partijen zoals creatieve makers, startende ondernemers of een tijdelijke basisschoolklas, zoals bij het Leidsche Rijn College en Onder de Bogen is gedaan, deze ruimtes makkelijker kunnen delen/gebruiken?
Antwoord 8
Vanuit de zorgplicht voor onderwijs investeren we primair in huisvesting van onderwijs. In het geval van leegstand geldt de procedure uit artikel 6 van de verordening huisvesting scholen over medegebruik en verhuur, waarbij de schoolbesturen toestemming aan het college vraagt voor verhuur. Hiermee sturen we actief op het gebruik van de school en stimuleren we effectief gebruik van de scholen in dubbelgebruik. Daarbij valt te denken aan gebruik door buitenschoolse opvang, kinderopvang, kerken, welzijn, verenigingen en medegebruik van andere scholen.
In de UOA hebben we ook met elkaar afgesproken om verder in te zetten op de realisatie van multifunctionele faciliteiten. Dit uitgangspunt wordt in het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs nader uitgewerkt. We blijven dus met scholen en schoolbesturen in gesprek over de wijze waarop we onderwijsruimtes zo efficiënt mogelijk kunnen inzetten.

Vraag 9
De raad heeft in maart 2021 het raadsvoorstel Utrechtse Kindcentra aangenomen. Utrecht wil Utrechtse Kindcentra stimuleren en uitbreiden. Hierbij is huisvesting een belangrijke voorwaarde. Op welke wijze wordt dit gedaan en hoe kunnen we bij bestaande scholen en nieuwbouw hier nog meer opsturen?
Antwoord 9
Met het uitvoeringsplan Utrechtse kindcentra regelen we de huisvesting. Daarin staan de criteria en de randvoorwaarden benoemd. In de praktijk zien we sinds het inwerktreden van het Uitvoeringsplan Utrechtse kindcentra (UUK) een aantal financiële als juridische dilemma's. We zijn over deze dilemma's in gesprek met de betrokken partners. Op termijn leiden deze gesprekken wellicht tot een aanpassing en aanscherping van het huidige UUK zodat de voorwaarden beter aansluiten op de praktijk. We informeren uw raad in de kwartaalbrief onderwijs over deze ontwikkelingen.

Vraag 10
Heeft het college de ambitie voorschoolse educatie in onderwijshuisvesting onder te brengen? Waar ziet het college kansen?
Antwoord 10
Ja, de ambitie van het college is om bij voorkeur voorschoolse educatie in onderwijshuisvesting onder te brengen. Scholen geven indien voorschoolse educatie gewenst is, de huisvestingsbehoefte op bij het indienen van hun plannen. Het kader hiervoor is de onderwijshuisvestingsverordening.

Vraag 11
Welke mogelijkheden ziet het college in meer privaat-publieke samenwerking met BSO en kinderopvangorganisaties bij het ontwikkelen van Utrechtse Kindcentra?
Antwoord 11
We hebben voorwaarden voor deze samenwerking, op huisvestingsgebied, vastgelegd in het Uitvoeringsplan Utrechtse kindcentra (UUK). De inhoudelijke samenwerking is aan de betreffende partners. Zie ook het antwoord bij vraag 9.

Vraag 12
De wens voor inclusief en passend onderwijs vraagt ook iets van de fysieke toegankelijkheid van schoolgebouwen. Hoe kunnen we het makkelijker maken voor scholen in samenwerking met schoolbesturen om bijvoorbeeld deuren te verbreden of een aangepaste toilet of lift te maken?
Antwoord 12
Schoolgebouwen moeten voldoen aan vigerende wet- en regelgeving. Voor Utrecht geldt daarnaast dat nieuwe en gerenoveerde scholen tevens moeten voldoen aan de Utrechtse Standaard Toegankelijk. Daarin is geborgd dat rekening wordt gehouden met inclusief en passend onderwijs.

Vraag 13
Schoollunches worden steeds vaker aangeboden en ook op landelijk is hier steeds meer aandacht voor. Is het college in gesprek met scholen om te kijken of er een keukenvoorziening nodig is en hoe dit kan worden meegenomen in de nieuwe strategie?

Antwoord 13
Nee het college is op dit moment (nog) niet in gesprek met de scholen de het toevoegen van een keukenvoorziening in de nieuwe strategie. Op dit moment worden de schoollunches in de bestaande ruimte van de school gedaan. Als een dergelijke wens bestaat dan kan dit in de gesprekken over de onderwijshuisvesting meegenomen worden.

Vraag 14
Het college wil, ook naar aanleiding van de wens van de raad, meer inzetten op het mengen van functies, ook op scholen, zie motie Mixen Maar. De school kan daarmee ook een belangrijke buurtfunctie krijgen, voor buurtbewoners en ouders van kinderen. Op welke manier wordt dit meegenomen in de meerjarenstrategie, welke mogelijkheden en onmogelijkheden ziet het college hier?
Antwoord 14
In de Utrechtse Onderwijsagenda (UOA) hebben we afgesproken om in te zetten op de realisatie van meer multifunctionele faciliteiten. Dit uitgangspunt nemen we mee in het Integrale Huisvestingsplan Onderwijs. Op dit moment worden er in de diverse werkgroepen gesprekken gevoerd over de wijze waarop we invulling kunnen geven aan dit uitgangspunt. Daarbij gaat het om capaciteits- en financieringsvraagstukken, logische combinaties van voorzieningen, verbinding met de buurt maar ook over praktische (rand)voorwaarden, bijvoorbeeld locatiebeheer.

Vraag 15
Gymzalen en buitenruimtes zijn qua grootte vaak niet toereikend voor het aantal leerlingen op een school. In hoeverre kunnen we hier nog meer op sturen en wanneer dat niet het geval is bijsturen?
Antwoord 15
De normeringen van de gymzalen en buitenruimtes zijn vastgelegd in de verordening huisvesting scholen. Uw raad besluit over de wijzigingen in de verordening. Aanpassingen van de omvang van de buitenruimte heeft uw raad bij de laatste wijziging van de verordening gedaan. Dat heeft een positief effect op met name op een (nieuwbouw) school met veel leerlingen.

Vraag 16
Meer groen en zon op dak bij scholen gaat niet vanzelf. Wat is er voor nodig volgens het college om dit nog meer te stimuleren in de meerjarenstrategie?
Antwoord 16
Met meer groen en zon op het dak stimuleren we om de onderwijsgebouwen te verduurzamen. Bij de realisatie van nieuwbouw en renovaties is BENG (Bijna Energie Neutrale Gebouwen) de norm (wet) en zijn er middelen beschikbaar om ENG (Energie Neutrale Gebouwen) de ambitie, te realiseren. Dat laatste vraagt de bereidheid van het schoolbestuur om hieraan bij te dragen in de vorm van cofinanciering. Duurzaamheid is daarmee een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Vraag 17
Wat zijn de lessen die we hebben geleerd over de groene schoolpleinensubsidie en hoe kunnen we hierover in de nieuwe koers ruimte geven aan scholen om het vergroenen van schoolpleinen te vergemakkelijken?
Antwoord 17
We merken dat de werking van de nadere regel groene schoolplein eenvoudiger kan. Daarnaast heeft uw raad in het kader van de motie ongelijk investeren voor gelijke kansen het college opdracht gegeven om de nadere regel ook in dat kader te bezien. Dat betekent dat het college de nadere regel schoolpleinen zal herijken en aanpassen, dit in overleg met de schoolbesturen. De verwachting is dat dit nog voor het eind van het jaar zal zijn.

Vraag 18
Isolatie en luchtverversing moet op orde zijn. Dit kan nog beter zowel bij primair als voortgezet onderwijs. Hiervoor zijn investeringen vanuit het rijk nodig. We weten dat er hierover contact is het met het rijk. Hoe loopt deze lobby en wat kunnen we vanuit Utrecht hieraan bijdragen?
Antwoord 18
We maken maximaal gebruik van de beschikbare regelingen van het rijk. De lobby op onderwijshuisvesting gaat breder, namelijk over de verduurzaming en verbetering van de gehele kwaliteit van de schoolgebouwen. Dat vraagt om forse extra investeringen, zoals ook de uitkomst is van het IBO Onderwijshuisvesting funderend onderwijs (2021). We blijven samen met VNG, PO- en VO-raad aandacht vragen voor de benodigde investering om duurzame en kwalitatieve

onderwijsgebouwen te realiseren. Gezien de omvang van de gewenste investering is dit een langdurig gesprek met het rijk.

Vraag 19
Hoe past het college het principe 'ongelijk investeren in gelijke kansen' toe als het gaat om onderwijshuisvesting?
Antwoord 19
Goed onderwijs is belangrijk voor de ontwikkeling van iedereen. Elke leerling verdient onderwijs dat hem of haar stimuleert, zijn of haar talenten maximaal ontwikkelt en benut. We willen daarom dat ieder kind gelijke kansen heeft in het onderwijs. Goede onderwijshuisvesting is hierin een belangrijk onderdeel. Alle kinderen verdienen les te krijgen in een goed schoolgebouw. Vanuit onze wettelijke taak is ongelijk investeren voor gelijke kansen beperkt mogelijk.

Binnen de beleidskeuzes die wij maken voor een bovenwettelijke invulling van onderwijshuisvesting, investeren we wel ongelijk voor gelijke kansen in specifieke wijken of schoollocaties. Dit geldt bijvoorbeeld bij het bieden van huisvesting voor voorschoolse educatie, Utrechtse kindcentra ontwikkelingen of groene schoolpleinen, en is opgenomen in het Uitvoeringsplan Utrechtse kindcentra en de huisvestingsverordening. Concreet betekent dit bijvoorbeeld dat we in Overvecht, waar echt behoefte is aan een brede school, bereid zijn verder te gaan in het vinden van een geschikte onderwijslocatie.

Vraag 20
Wat is er voor nodig om in elke wijk een school is in de buurt waarbij ook ruimte is voor BSO, kinderopvang en VVE zodat elk kind in de buurt naar school kan gaan?
***Antwoord* 20**
Zie antwoord vraag 9.

Vraag 21
Voldoende en optimaal gespreide huisvesting van scholen over de stad is van belang. Tegelijkertijd zien we steeds meer scholen en zijn er steeds meer kleine scholen en een paar hele grote scholen. Op zichzelf is diversiteit mooi. Tegelijkertijd kan marktwerking en concurrentie in het onderwijs leiden tot onwenselijke resultaten. Wat is de visie van het college hier op? Wat zijn de risico's en hoe denkt het college hier de komende jaren op te gaan sturen?
Antwoord 21
Bij de realisatie van bouwprojecten wordt altijd gekeken naar voldoende omvang en spreiding. Voldoende omvang van de schoolgebouwen en de gymzalen in de wijk. Voldoende spreiding om ervoor te zorgen dat er voor ieder kind naar een passende school nabij huis is. Daarom wordt binnen het programma onderwijs in iedere nieuwbouwwijk met voldoende omvang een nieuwe basisschool gerealiseerd. Op basis van de stadsbrede spreiding wordt ook gekeken of het toevoegen van een school voor voortgezet onderwijs zinvol is in een nieuwe wijk.

Samen met schoolbesturen streven we naar moderne, duurzame en toekomstbestendige scholen. Door gesprekken te voeren over de samenwerking met en tussen de schoolbesturen geven we gezamenlijk vorm aan de uitdagingen die binnen onze gemeente spelen. Zoals ook afgesproken in de UOA stellen we daarbij de leerlingen centraal. Onderlinge concurrentie past niet bij dit gedeelde uitgangspunt.

De schoolbesturen gaan uiteraard uiteindelijk echter zelf over de schoolgrootte en kwaliteit van het onderwijs. Kleine scholen zijn in de huidige tijd met een tekort aan onderwijspersoneel niet efficiënt. De schoolbesturen doen momenteel onderzoek naar plekken in de stad met kleine scholen. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek worden door de besturen mogelijk gezamenlijke maatregelen getroffen.

Vraag 22
De laatste jaren pakt de gemeente steeds meer de regierol in de Utrechtse Onderwijsagenda een wijkgerichte aanpak en het aanmeldbeleid hoort hierbij. Dit sluit aan bij de wettelijke rol die de gemeente op basis van artikel 161 Wet op het primair onderwijs heeft. Welke lessen kunnen we hieruit meenemen naar de meerjarenstrategie?

Antwoord 22
Aan de ambities uit Koers voor 2040 en aan de doelen in de UOA 2023-2026 is goed te zien dat de partners van de UOA de belangen van Utrechtse leerlingen centraal stellen, en elkaar én de gemeente zien als onmisbare partners om deze ambities te realiseren. Dit biedt kansen bij het kunnen voeren van regie door de gemeente op o.a. stedelijke huisvestingsvraagstukken, omdat het sterke netwerk van de UOA en de gedeelde ambities ruimte bieden om het belang van Utrechtse leerlingen te laten prevaleren boven het eigen organisatiebelang.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Schriftelijke vragen Onderwijshuisvesting
31 Mei 2023
Vragen:
De gemeente geeft elk jaar een groot deel van het onderwijsbudget uit aan onderwijshuisvesting. Onderwijshuisvesting is een wettelijke taak; gemeenten zijn verantwoordelijk voor de huisvesting van scholen in het basisonderwijs, voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs.
Momenteel spreken scholen, schoolbesturen en de gemeente over de meerjarenstrategie onderwijshuisvesting, koers 2025-2040. Verschillende fracties in de gemeenteraad willen hierop tijdig kunnen sturen. In september organiseren we daarom een raadsinformatiebijeenkomst met de stad en ter voorbereiding hebben wij nu de volgende vragen.
Algemeen
1. De meerjarenstrategie gaat over meerdere raadsperiodes. Hoe informeert het college de raad over tussentijdse wijzigingen en hoe kan de raad hierop bijsturen? Wat zijn de overwegingen voor een periode van 15 jaar?
2. Op welke wijze groeit het huisvestingsaanbod mee met de stad en hoe sturen we hierbij op voldoende spreiding?
3. In hoeverre wordt koersdocument onderwijs 2040 meegenomen in huisvestingsplannen?
Voortgezet onderwijs
1. In hoeverre groeit het voortgezet onderwijs voldoende mee met de stad? Wordt er samen met de stad gekeken naar locaties? Op welke wijze kunnen buurtbewoners of andere betrokkenen beter worden meegenomen? We hebben eerder bij de komst van Onder de Bogen naar het Leidsche Rijn College gehoord over onrust en ook de nieuwe school in Vleuten zorgt voor onrust. Op welke wijze worden best practices meegenomen in de meerjarenstrategie?
2. De ‘wet meer ruimte voor nieuwe scholen’ geeft gemeentes de opdracht om in snel tempo meer onderwijsruimte beschikbaar te stellen. GroenLinks heeft samen met een groot deel van de andere fracties vragen gesteld over de gevolgen deze wetgeving en we zouden graag willen weten wat momenteel de invloed hiervan is in Utrecht? Zijn inmiddels hierover afspraken met het Rijk gemaakt en met schoolbesturen? En wat kunnen we hierover terugzien in de meerjarenstrategie?
3. In hoeverre en op welke wijze wordt in de meerjarenstrategie rekening gehouden met brede middelbare scholen waar alle niveaus aangeboden kunnen worden, zoals voorgesteld in het koersdocument onderwijs 2040?

0. In het koersdocument wordt gesproken over meer praktijk bij middelbare scholen. In hoeverre wordt er rekening gehouden met praktijk en theorie onderwijs op verschillende niveaus, denk aan praktijklokalen, creatieve ruimtes? Uit de praktijk, bijvoorbeeld bij X11, weten we dat het lastig kan zijn om tijdig geschikte ruimtes te hebben. Hoe kunnen we hierop anticiperen bij nieuwbouw of onderwijsvernieuwing in een gebouw?
1. De gemeenteraad heeft een debat gevoerd over de mogelijkheid van een stilteruimte op middelbare scholen. Hiervoor heb je ruimte nodig in een gebouw. Wordt dit onderwerp meegenomen in het gesprek met scholen over de onderwijshuisvestingsopgave?
2. Tijdelijke locaties leiden vaak tot onrust onder leerlingen, leerkrachten en ouders. Deelt het college de wens dat leerlingen, bij tijdelijke locaties, zoveel mogelijk bij elkaar op 1 locatie blijven? Wij zijn benieuwd hoe het gaat met de zogenaamde ‘overlooplocaties’? En op welke manier kunnen we er via de meerjarenstrategie voor zorgen dat scholen minder lang op tijdelijke locaties verdeeld over de stad zitten?
3. Een groot deel van de buitenruimte van middelbare scholen wordt nu gebruikt voor fietsenstalling. Heeft het college de ambitie om bij nieuw te creëren scholen de buitenruimte zo groen mogelijk te maken? Zo ja, op welke manieren wil het college dit realiseren?

4. Het aantal leerlingen op een school is niet elk jaar hetzelfde. Soms staan er lokalen leeg. Hoe kunnen we stimuleren dat andere partijen zoals creatieve makers, startende ondernemers of een tijdelijke basisschoolklas, zoals bij het Leidsche Rijn College en Onder de Bogen is gedaan, deze ruimtes makkelijker kunnen delen/gebruiken?

Primair onderwijs

5. De raad heeft in maart 2021 het raadsvoorstel Utrechtse Kindcentra aangenomen. Utrecht wil Utrechtse Kindcentra stimuleren en uitbreiden. Hierbij is huisvesting een belangrijke voorwaarde. Op welke wijze wordt dit gedaan en hoe kunnen we bij bestaande scholen en nieuwbouw hier nog meer opsturen?

6. Heeft het college de ambitie voorschoolse educatie in onderwijshuisvesting onder te brengen? Waar ziet het college kansen?

11.Welke mogelijkheden ziet het college in meer privaat-publieke samenwerking met BSO en kinderopvangorganisaties bij het ontwikkelen van Utrechtse Kindcentra?

12. De wens voor inclusief en passend onderwijs vraagt ook iets van de fysieke toegankelijkheid van schoolgebouwen. Hoe kunnen we het makkelijker maken voor scholen in samenwerking met schoolbesturen om bijvoorbeeld deuren te verbreden of een aangepaste toilet of lift te maken?

13. Schoollunches worden steeds vaker aangeboden en ook op landelijk is hier steeds meer aandacht voor. Is het college in gesprek met scholen om te kijken of er een keukenvoorziening nodig is en hoe dit kan worden meegenomen in de nieuwe strategie?

14. Het college wil, ook naar aanleiding van de wens van de raad, meer inzetten op het mengen van functies, ook op scholen, zie motie Mixen Maar. De school kan daarmee ook een belangrijke buurtfunctie krijgen, voor buurtbewoners en ouders van kinderen. Op welke manier wordt dit meegenomen in de meerjarenstrategie, welke mogelijkheden en onmogelijkheden zier het college hier?

15. Gymzalen en buitenruimtes zijn qua grootte vaak niet toereikend voor het aantal leerlingen op een school. In hoeverre kunnen we hier nog meer op sturen en wanneer dat niet het geval is bijsturen?

16. Meer groen en zon op dak bij scholen gaat niet vanzelf. Wat is er voor nodig volgens het college om dit nog meer te stimuleren in de meerjarenstrategie?

17. Wat zijn de lessen die we hebben geleerd over de groene schoolpleinensubsidie en hoe kunnen we hierover in de nieuwe koers ruimte geven aan scholen om het vergroenen van schoolpleinen te vergemakkelijken?

18. Isolatie en luchtverversing moet op orde zijn. Dit kan nog beter zowel bij primair als voortgezet onderwijs. Hiervoor zijn investeringen vanuit het rijk nodig. We weten dat er hierover contact is het met het rijk. Hoe loopt deze lobby en wat kunnen we vanuit Utrecht hieraan bijdragen?

Goede verdeling van voorzieningen over de stad.

4. Hoe past het college het principe 'ongelijk investeren in gelijke kansen' toe als het gaat om onderwijshuisvesting?

5. Wat is er voor nodig om in elke wijk een school is in de buurt waarbij ook ruimte is voor BSO, kinderopvang en VVE zodat elk kind in de buurt naar school kan gaan?

21.Voldoende en optimaal gespreide huisvesting van scholen over de stad is van belang. Tegelijkertijd zien we steeds meer scholen en zijn er steeds meer kleine scholen en een paar hele grote scholen. Op zichzelf is diversiteit mooi. Tegelijkertijd kan marktwerking en concurrentie in het onderwijs leiden tot onwenselijke resultaten. Wat is de visie van het college hier op? Wat zijn de risico’s en hoe denkt het college hier de komende jaren op te gaan sturen?

22. De laatste jaren pakt de gemeente steeds meer de regierol in de Utrechtse Onderwijsagenda een wijkgerichte aanpak en het aanmeldbeleid hoort hierbij. Dit sluit aan bij de wettelijke rol die de gemeente op basis van artikel 161 Wet op het primair onderwijs heeft. Welke lessen kunnen we hieruit meenemen naar de meerjarenstrategie?

Gesteld door:
Maartje Vermeulen, GroenLinks
Hester Assen, PvdA
Esma Kendir, Student & Starter
Berdien van der Wilt, D66
Derk van Bergen, Christen Unie
Jurriaan Otto, Een Utrecht
Iskender Simsek, Denk
Yvonne Hessel, Utrecht Solidair
Cees Bos, Stadsbelang Utrecht
David Bos, PVV

Onderwijshuisvesting

Basisinformatie

Datum	14 november 2023
Gespreksleider	Nadia Stylianou
Tijd	19:30-20:30 uur
Zaal	**Hal**
Werkvorm	Gesprek tussen raadsleden en aanwezigen.
Portefeuillehouder	Eelco Eerenberg
Betrokken ambtenaren/presentatoren	**ambtenaar** (GU)/ presentatie Daniëlle van Kampen, GU
Vervolg	De gemeenteraad debatteert over dit onderwerp tijdens de vergadering van de commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie op 23 november 2023 De raad besluit in principe hier over tijdens de eerstvolgende raadsvergadering. Wilt u nog informatie delen met raadsleden, stuur dit naar raadsinformatiebijeenkomst@utrecht.nl
Links naar	Website gemeente en facebook
Deelnemers	2 deelnemers**,** SPO Utrecht (PowerPoint) deelnemer, Samen naar school Klas De Asstronaut deelnemer deelnemer, KSU

Programma

19.30 Welkom
19.30 ambtenaar GU geeft stand van zaken
19.45 deelnemer, schoolbestuurder SPO
20.00 deelnemer, schoolbestuurder SPO
20.10 deelnemer, Ruimte OK / via zoom
20.20 Ophalen input en vragen
20.30 Afsluiten en reflectie

Motivatie

Agendeerders: Maartje Vermeulen (GroenLinks), Hester Assen (PvdA), Berdien der Wilt (D66), Bert van Steeg (CDA), Margreet Ramaker (VVD), Jurriaan Otto (EenUtrecht)

De gemeente geeft elk jaar een groot deel van het onderwijsbudget uit aan onderwijshuisvesting. Gemeenten zijn wettelijk verantwoordelijk voor de huisvesting van scholen in het basisonderwijs, voortgezet en speciaal onderwijs. Hiervoor krijgen zij budget vanuit de landelijke overheid.

Het huidige Meerjarenperspectief Onderwijshuisvesting (MPOHV) loopt t/m 2025. Momenteel spreken scholen, schoolbesturen en de gemeente over de nieuwe meerjarenstrategie onderwijshuisvesting 2026-2041. De fracties van GroenLinks, D66, PvdA, CDA, VVD en Een Utrecht willen hierop kunnen sturen. Zij willen zich laten informeren door het College, schoolbesturen, experts en andere betrokkenen om de rol die de gemeente en gemeenteraad heeft op het gebied van onderwijshuisvesting zo zorgvuldig mogelijk toe te passen.

De agenderende fracties willen zich laten informeren door de projectleider, schoolbesturen, experts en andere betrokkenen om de rol die de gemeente en gemeenteraad heeft op het gebied van onderwijshuisvesting zo zorgvuldig mogelijk toe te passen en prioriteiten aan te geven bij de Meerjarenperspectief onderwijshuisvesting 2026-2041.

Vragen van raadsleden:
· Wat is de achtergrond van de meerjarenstrategie, welke rol heeft de raad hierin, hoe worden ouders, leerlingen, scholen en schoolbesturen hierbij betrokken?
· Wat zijn de belangrijkste kansen en risico’s op basis van ervaringen uit het verleden en andere steden?

Belangrijke thema’s voor de toekomst:
· Hoe kunnen we omschakelen naar (nog) meer Utrechtse Kindcentra, waar er naast ruimte voor onderwijs ook ruimte is voor voorschool, kinderopvang en BSO en faciliteiten in het kader van de rijke schooldag of lunch op school? Wat is voor deze omschakeling nodig?
· Er is zorg over het aansluiten van aanbod en vraag naar scholen. Er zijn scholen die lokalen leeg hebben staan en er zijn scholen die kampen met krapte. Hoe gaan we daarmee om en anticiperen we op (demografische) ontwikkelingen in de toekomst? Wat zijn hiervoor de plannen/ ideeën ?
· Wat is belangrijk voor duurzame, gezonde huisvesting bij zowel nieuwbouw als renovatie?
Op welke wijze kunnen we zorgen voor meer flexibiliteit van functies in onderwijsgebouwen en ook aan samenwerking tussen speciaal en regulier onderwijs en samenwerking tussen schoolbesturen.

Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2026 - 2041

Gemeente Utrecht

Waar doen we het voor?

- Al onze jonge(re) inwoners volgen onderwijs voor een kansrijke toekomst
  - Doorlopende ontwikkellijn
  - Gelijke kansen voor iedereen
  - Talentontwikkeling
  - Inclusieve samenleving
  - Rijke schooldag

- Samen met schoolbesturen een toekomstbestendig onderwijslandschap te behouden, te ontwikkelen en na te streven

Gemeente Utrecht

OBS Jules Verne

Kindcentrum Rijnvliet

5-9-2023

rtlnieuws

19 ° 12 kr

VNG: vernieuwen schoolgebouwen wordt te lang doorgeschoven

5 september 2023 07:24 • Aangepast 5 september 2023 07:26

Ne
08:09
08:03
07:53
07:33
07:33

Het ministerie van Onderwijs moet de vernieuwing en renovatie van schoolgebouwen 'hoog op de prioriteitenlijst' zetten. Dat stellen de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), de PO-Raad (primair onderwijs) en de VO-Raad (voortgezet onderwijs) in een gezamenlijke brief aan demissionair minister van Onderwijs Mariëlle Paul.

Trouw

Log in Abonnere

DUURZAAMHEID&ECONOMIE RELIGIE&FILOSOFIE OPINIE CULTUUR&M

Onderwijs

Gemeenten: huisvesting scholen moet hoog op prioriteitenlijst

Gemeente Utrecht

Toekomstbestendig in evenwicht

- Balans ambities en capaciteit / middelen zoeken
- Vele uitdagingen
- We willen voorspelbaar en realistisch zijn
- Maar met ambitie om te groeien, te verbeteren, te ontwikkelen
- Dus keuzes maken

Een greep uit de uitdagingen

- Europese / Landelijke regelgeving
  - O.a. Klimaatakkoord 2050 (Parijs) en energieakkoord

- Marktontwikkelingen
  - Krapte
  - Prijsstijgingen

- Beleid & Ambities
  - Groei van de stad
  - 10 minuten stad
  - Duurzaam
  - Ongelijk Investeren voor Gelijke Kansen

- Netcongestie
- Capaciteit (gemeente, schoolbesturen en de markt)
- …..

Op lang niet alles heeft de lokale overheid invloed!

Gemeente Utrecht

Waar wel invloed op?

Sturingsinstrumenten

- Kaderstellende documenten, zoals visie op onderwijshuisvesting of Verordening huisvesting scholen
- Formele sturing bij Programmabegroting
- Informele sturing rond Voorjaarsnota
- Opvolger Meerjarenperspectief onderwijshuisvesting (MPOHV)(IHP40)

Gebruik informatie

- Agenderen Raadsbrief stand van zaken scholen of Voortgangsrapportage

Integraal Huisvestingsplan Scholen 2026-2041

- Het IHP is een <u>beleidsinstrument en planningsdocument</u>
  - Stelt de gemeente en schoolbesturen in staat toekomstbestendige en duurzame (beleids)keuzen te maken voor huisvesting van scholen.
- Periode van 4 + 12 jaar
- Opvolger van huidige MPOHV 2016-2025

<u>Kaders</u>

- Gezond Stedelijk Leven (GSL)
- Ruimtelijke Strategie Utrecht (RSU2040)
- Utrechtse Onderwijs agenda (UOA)

1. Gezond stedelijk leven voor iedereen

Gemeente Utrecht

Wat behoort tot het IHP

- Het gezamenlijk ontwikkelen van een huisvestingsplan onderwijs voor de periode 2026 tot en met 2041 met als doel:

- Het formuleren van een heldere beleidslijn voor onderwijshuisvesting
- Het optimaliseren van de huisvestingssituatie van scholen voor primair, (voortgezet) speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs en het gebruik van onderwijsgebouwen
- Het realiseren van adequate en voldoende gymvoorzieningen
- Het optimaliseren van tijdelijke onderwijshuisvesting (wissellocaties).

Optimaliseren huisvestingssituatie

- Leerlingenprognose 2023: stadsbreed geen tekort in m2
- Capaciteit en behoefte binnen en tussen stadsdelen sluit niet altijd goed op elkaar aan

- Tot 2040 vooruit kijken naar behoefte / vraag

PO +4.367 +14,7% VO + 1.995 + 11,2%

- Programmering aanpassen o.b.v. beschikbare capaciteit en ambities

Gemeente Utrecht

Ambities

Coalitieakkoord

RSU 2040

Ongelijk investeren in gelijke kansen

Mixen Maar!

UOA

Cultuurparticipatie

Klimaatakkoord

Uitvoeringsplan Kindcentra

Nota Volksgezondheid

Utrecht Standaard Toegankelijk

…..

Wetswijziging IHP

…..

Gemeente Utrecht

Thema’s in het IHP

- Duurzaamheid
- Flexibele huisvesting
- Haalbaarheid en betaalbaarheid
- Gezond Stedelijk Leven

- In themateams en stuurgroep gezamenlijk aan de opgaven werken

Duurzaamheid (1)

- Gezamenlijke verantwoordelijkheid

- Sluiten aan bij RSU / gemeentelijk beleid:
  - Schoolgebouwen worden (zo dichtbij mogelijk) ENG gerealiseerd
  - Bij nieuwbouw of renovatie wordt het uitgangspunt gehanteerd dat er circulair wordt gewerkt (praktijk is weerbarstig)
  - Schoolgebouwen en speelpleinen zijn klimaatadaptief, waar mogelijk.
  - Bij nieuwbouw of renovatie wordt het uitgangspunt bekrachtigd dat de UST wordt toegepast.

- Te allen tijde zal het wettelijke niveau worden beschouwd als het minimaal te behalen niveau (maar wetgeving evolueert)

Duurzaamheid (2)

- Dit zijn gedeelde ambities
- De scholen zijn zeer te spreken over de Nadere regel BENG - ENG

- Wel zorgen over de haalbaarheid / realiteit en tempo
- En ook bijv. over:
  - Schoolgebouwen die 10-15 jaar geleden zijn gerenoveerd en niet op het huidige IHP komen, maar waar verduurzamingsmaatregelen wel effect hebben.

Flexibele huisvesting (1)

- Twee sporen:
  - Hoe geven we invulling aan de ruimtelijke behoefte door de groei van de stad in relatie tot multifunctionaliteit en/ of dubbelgebruik van vastgoed.
  - Flexibel gebouw: hoe kan een gebouw worden aangepast, zonder al te grote ingrepen, aan veranderende wensen en omstandigheden.

Flexibele huisvesting (2)

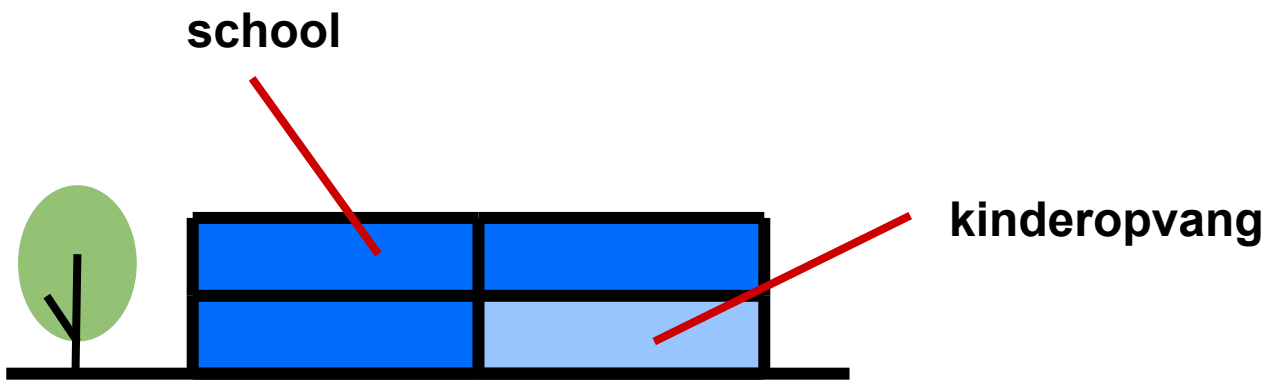
- Alle betrokkenen zien het maatschappelijk belang
- Wat naar voren komt uit de gesprekken:
  - Het moet in de praktijk ook werken
  - Mensen zijn de sleutel tot succes – op de werkvloer moet er mee kunnen worden gewerkt
- Maar ook gedeelde ambitie op de rol van een school(gebouw) in de buurt / wijk
- Samen invulling geven aan de verdichtingsopgave, zolang de functies elkaar niet fundamenteel bijten

Flexibele huisvesting (3)

- Utrechtse Kindcentra meest voorkomende samenwerking
- Uitvoeringsplan Utrechtse Kindcentra
  - Voor aanpak onderwijsachterstanden en bevorderen gelijke kansen
  - Vormt de basis voor het IHP
- Maar geen wettelijk taak, initiatief van scholen en KDV

- Onderzoeken of deze werkwijze kan uitbreiden naar andere beleidsterreinen (welzijn, cultuur, zorg e.d.)

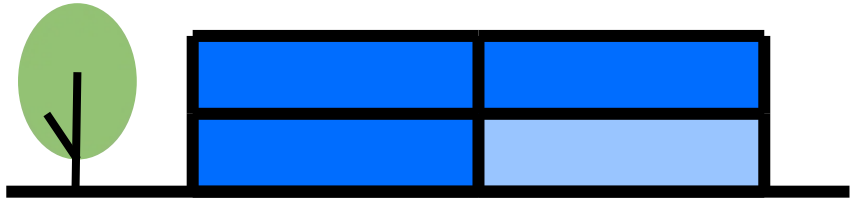
Een fijne school in een volle stad

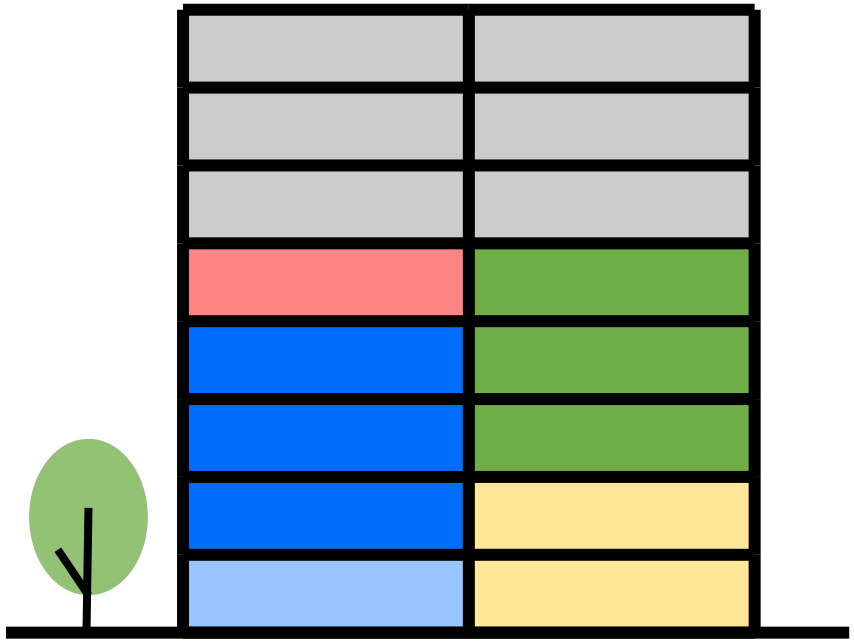
Kindcentrum los op een kavel

Gemeente Utrecht

Een fijne school in een volle stad

Kindcentrum los op een kavel

Kindcentrum onderdeel van een gemixt programma

Gemeente Utrecht

Haalbaarheid en betaalbaarheid

Onderwijsopgave is een groot programma

- Wordt steeds groter als gevolg van de groei van de stad
- Wordt steeds lastiger vanwege schaarser wordende ruimte
- Wordt steeds ingewikkelder vanwege stapeling gemeentelijke, landelijke en Europese eisen

Financiële uitdagingen

- Gevolg van marktontwikkeling en stapeling eisen

Thema team

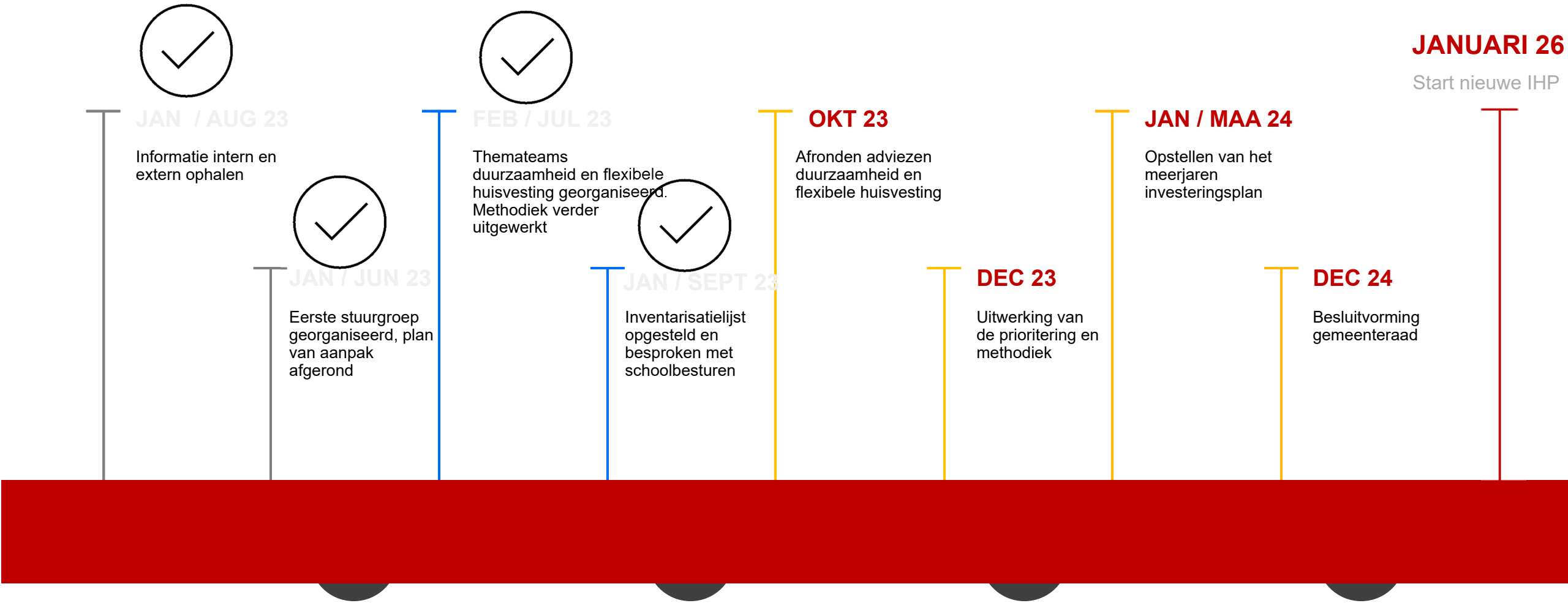
- De totale opgave zo haalbaar en betaalbaar mogelijk maken, want we zullen niet alles kunnen.

Haalbaarheid en betaalbaarheid

- Wet: Schoolbestuur is bouwheer, tenzij…
- Wet: Bekostiging o.b.v. normen per m2 gebaseerd op aantal leerlingen
- Keuze: Hoogte normbekostiging vaststellen
  - (o.a. afhankelijk van marktontwikkelingen en + ambities)

- In de praktijk: grote uitdagingen om projecten tijdig en binnen budget (normbekostiging) te realiseren door marktontwikkelingen en + ambities
- Vertraging en budgetoverschrijdingen tot gevolg
  - Terugschroeven ambities?
  - Anders faseren?

TIJDLIJN IHP

JAN / AUG 23

Informatie intern en extern ophalen

JAN / JUN 23

Eerste stuurgroep georganiseerd, plan van aanpak afgerond

FEB / JUL 23

Themateams duurzaamheid en flexibele huisvesting georganiseerd. Methodiek verder uitgewerkt

JAN / SEPT 23

Inventarisatielijst opgesteld en besproken met schoolbesturen

OKT 23

Afronden adviezen duurzaamheid en flexibele huisvesting

DEC 23

Uitwerking van de prioritering en methodiek

JAN / MAA 24

Opstellen van het meerjaren investeringsplan

DEC 24

Besluitvorming gemeenteraad

JANUARI 26

Start nieuwe IHP

Gemeente Utrecht

Kortom…

Fikse opgave!

Veel gedaan & nog veel te doen

In goede samenwerking

We moeten gerichte keuzes maken om tot een passend plan te komen

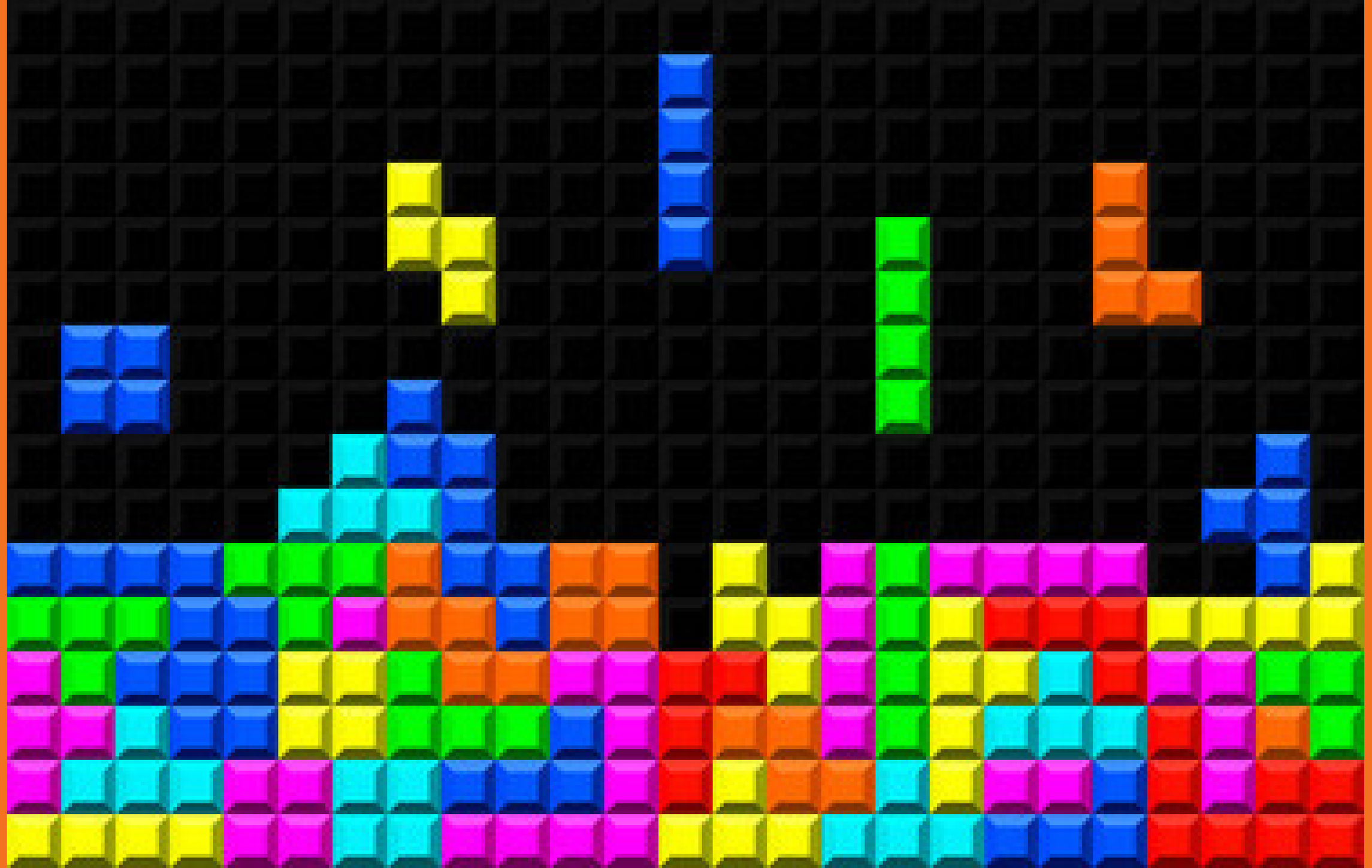
Gemeente Utrecht

RIB 14 november 2023 ‘Onderwijshuisvesting en IHP’

Presentatie perspectief schoolbesturen

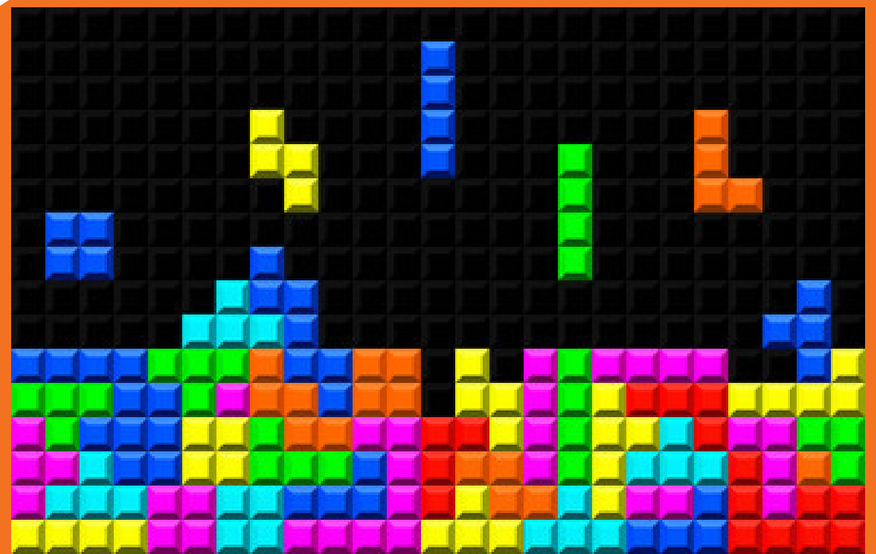
KSU, PCOU/Willibrord, SPO Utrecht

Anko van Hoepen,
Utrecht
14 november 2023

Van school, naar wijk, naar stad...of juist andersom?

1. (Flexibele) school
2. (Flexibele) wijk
3. (Flexibele) stad

De school

We bouwen voor 40 jaar!

Flexibiliteit

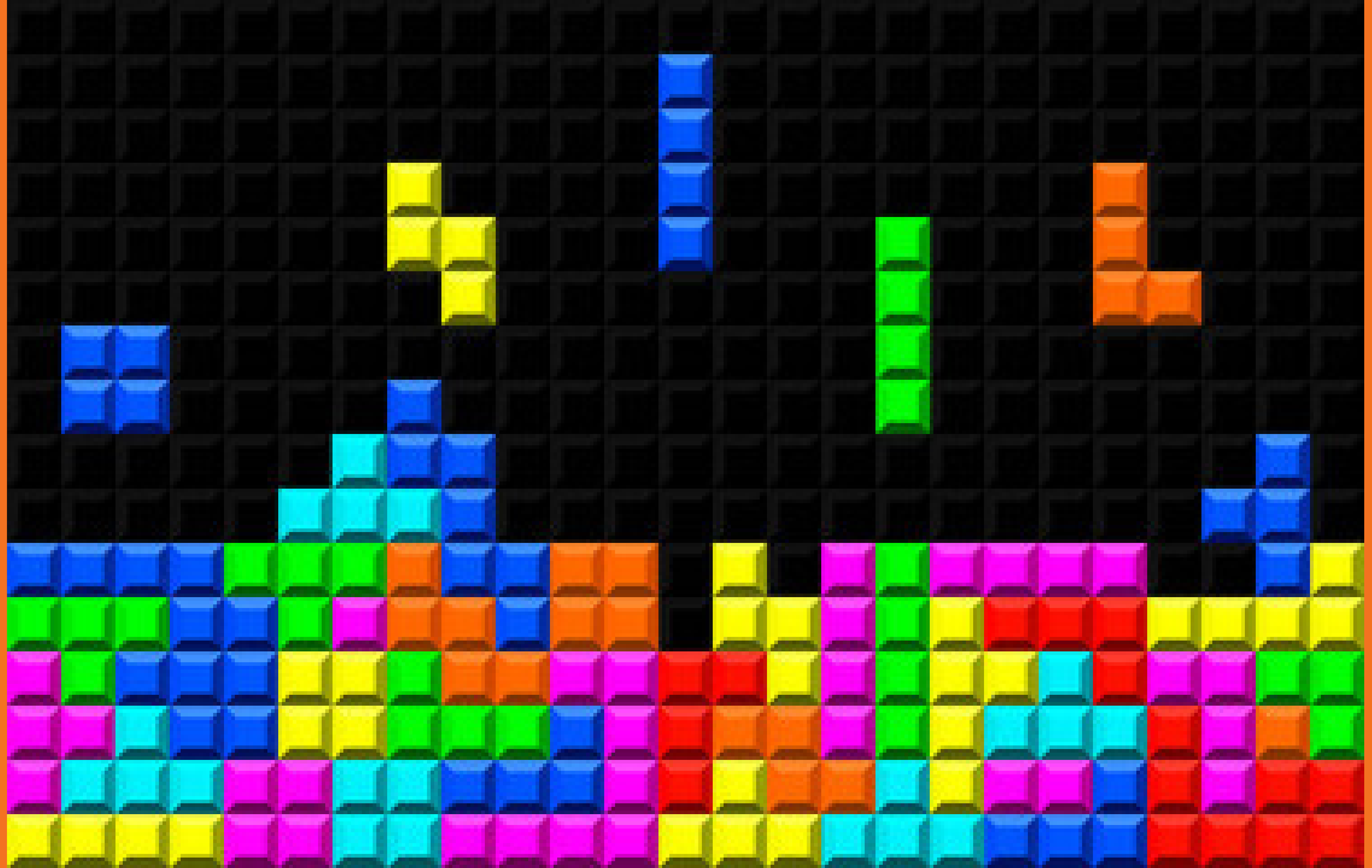
Meebewegen met de behoefte (kinderen, ouders, leraren, pedagogisch medewerkers, maatschappij)

Bewegen in het groen

Kinderen willen kunnen spelen, bewegen en sporten in goede gymzalen en op aantrekkelijke groene schoolpleinen

Betaalbaarheid

Bouwen, renoveren en verduurzamen: betaalbaar voor nu en later (gemeentefonds, exploitatie school & partners)

De wijk

De school thuisnabij in een veranderende wijk

Multifunctionele accomodaties

Flexibel bouwen, combineren van functies, slim samenwerken, regie en betaalbaarheid. (Motie Mixen Maar)

Hart van Noord als voorbeeld

Drie scholen worden 1 school: renovatie/verduurzamen en aanpassing (flexibel?)

De school als ontmoetingsplek in de (nieuwe) wijk

Voorbeeld Kanaleneiland-Zuid, Cartesius, Merwedekanaalzone

De stad

Schaarse ruimte en middelen

Stadsanalyse i.p.v. wijkanalyse

- De school nabij is de beste school
- Segregatievraagstuk
- Aantal scholen
- Effect wet Meer Ruimte voor Nieuwe Scholen

Speciaal onderwijs...net even anders

Verordening:

- Prognoses
- Teldatum
- Regiofunctie

Strategisch IHP

- (ver)Nieuwbouw (vaste termijn)
- Renovatie (vaste termijn)
- Verplaatsen
- Leegstand
- Schoolgrootte
- Motie Mixen Maar

Wat geven we u mee?

01 **Strategisch** IHP

02 **Strategische** verordening

03 Betaalbaarheid **nu** en **later**

VRAGEN?

KSU, PCOU/Willibrord, SPO Utrecht

Raadsinformatiebijeenkomst

14 november 2023

Wie ben ik?

- Rob van der Westen
- Beleidsadviseur Huisvesting SPO Utrecht
- Openbaar primair onderwijs
- 28 nieuwbouwprojecten periode 2012-2022

Foto: Dagvoorzitter duurzame en gezonde Scholencongres van 11 oktober 2023

Boodschap

1. Duurzame, gezonde, Paris Proof (= energieverbruik 2/3 terugdringen, CO2-emissie verlagen), toegankelijke/inclusieve, flexibele en veilige scholen blijven realiseren
2. (Financiële) risico's onderwijsgeld niet bij schoolbesturen
3. Multifunctioneel (Kindcentra, Motie Mixen Maar!)
4. Goede en gezonde werk- en leeromgeving

Duurzaamheid en gezond stedelijk Leven

- Onze scholen zijn de etalages van de wijken, waar wij laten zien hoe het moet
- OBS Anne Frank: milieuprijs 2013
- 7 scholen ENG (niet Bijna ENG (BENG); Bijna is niets)
- Zonnepanelen (kleine 80% van de daken van SPO Utrecht ligt vol. Norm is 21% voor maatschappelijk vastgoed). Risico netcongestie: rekening bij de investeerder: de scholen
- In 2024 alle scholen van SPO Utrecht voorzien van LED

Duurzaamheid en gezond stedelijk Leven

- Groene daken (mos sedum) waar mogelijk
- Groene schoolpleinen (groen, toegankelijk, veilig). Investeringen gemeente èn scholen
- Flora en fauna (nestkasten dwergvleermuizen, gierzwaluwen en huismussen)
- Exploitatiekosten om dit te onderhouden. Reguliere pleinen kunnen voor € 1,-/ m2 onderhouden worden, groene schoolpleinen liggen op € 3,20/ m2. Dit kunnen scholen niet betalen.
- Openstelling is:
  - Extra overlast en vandalisme en kosten
    - Camerabeleid i.v.m. terugdringen overlast en schade, betere sociale veiligheid en waarborgen van privacy d.m.v. gebruiksprotocol

spo Utrecht

Duurzaamheid en gezond stedelijk Leven

- Hittestress:
  - veranderende klimaatomstandigheden: valwinden, heftige regenval maar vooral ook extreme warmte in schoolgebouwen
  - Binnentemperatuur mag volgens gangbare normen 2 graden afwijken van buitentemperatuur. Dus: buiten 37 graden dan is binnen 35 graden toegestaan
  - Absurd
- Circulair bouwen een mooie ambitie en wens. Maar €€€?

Flexibele Huisvesting

- Bij nieuwbouw of renovatie zo veel mogelijk rekening houden met uitbreiding
- Multifunctioneel inzetten van gebouwen voor onderwijs, wijkvoorzieningen, welzijn, huisvesting personeel. Risico's niet bij onderwijs: Motie Mixen Maar!
- Uitwerking UOA

Gelijke Kansen en Inclusiviteit

- Gebouwen toegankelijk voor iedereen
- Aandacht voor SO (cluster 3 en cluster 4), VSO en SBO

Kindcentra

- Samenwerken met commerciële partijen
- Didam-arrest: zorgvuldige selectie kinderopvang
- Afwijkende toezichthouders en eisen:
  - GGD voor kinderopvang
  - Inspectie voor onderwijs voor scholen
- Verschillende CAO's

Risico's en Dekking

- Tegenvallende aanbestedingen
  - risico schoolbestuur (als bouwheer)
- Idee: in elke fase zorgvuldige kostenraming.
  - Tegenvallers voor gemeente. Meevallers: geld terug naar gemeente
- Verordening
  - werkelijke kosten wijken af van de normen
  - b.v. verhuiskosten, inrichting gymzalen, etc.

Risico’s en Dekking

- Monumenten
  - Duurder in exploitatie
  - Duurder qua investering voor het project

Boodschap

Daar is hij nog een keer:

1. Duurzame, gezonde, Paris Proof (= energieverbruik 2/3 terugdringen, CO2-emissie verlagen), toegankelijke/inclusieve, flexibele en veilige scholen blijven realiseren
2. (Financiële) risico's onderwijsgeld niet bij schoolbesturen
3. Multifunctioneel (Kindcentra, Motie Mixen Maar!)
4. Goede en gezonde werk- en leeromgeving

Hartelijk dank voor jullie aandacht

Rob van der Westen
Beleidsmedewerker Huisvesting
SPO Utrecht

Samen voor Overvecht

Concept

Basisinformatie

Datum	14 november 2023
Gespreksleider	Joop van der Zee
Tijd	19.30 – 21.00 uur
Zaal	Younity/ Jonkvrouw Sanderijndreef 35 (tegenover het winkelcentrum Overvecht)
Werkvorm	Gesprek tussen raadsleden en inwoners, actieve organisaties en professionals uit de wijk
Portefeuillehouder	Rachel Streefland
Betrokken ambtenaren/presentatoren	ambtenaar GU
Vervolg	De gemeenteraad debatteert over dit onderwerp tijdens de vergadering van de commissie Energie(transitie), Duurzaamheid, Vastgoed en Wonen op 23 november. Wilt u nog informatie delen met raadsleden, stuur dit naar raadsinformatiebijeenkomst@utrecht.nl
Links naar	Website gemeente en Facebook
Deelnemers	**2 deelnemers**, Woonin 3 deelnemers, Stichting JoU 8 bewoners 2 deelnemers, Wijkplatform Overvecht 4 deelnemer deelnemer, DOCK Utrecht deelnemer, Portaal 9 deelnemers, Gemeente Utrecht deelnemer, Stichting Handjehelpen en als ambassadeur jeugd voor het NIZU deelnemer, Voedselnetwerk Overvecht deelnemer, Strategische Wijk Aanpak Buurtambassadeurs deelnemer, Overvecht Gezond deelnemer, wijkambassadeurs Schoon deelnemer, Buurtteam deelnemer, SportUtrecht deelnemer, Bestuur Beter Wonen (bijdrage apart opgenomen op de site) bewoner, wijkambassadeur, organisator VredesFeesten deelnemer, Pozitive en Stichting Toekomstpunt deelnemer, Stichting Sleutelpersonen Ibrahim deelnemer, Burezina huisarts

Programma

Welkom en Opening
Presentatie door GU
Vragen raadsleden
Gesprek tussen raadsleden en deelnemers in 5 groepjes;
(Wonen in gemengde wijk/ Veilige buurten/ Perspectief voor de jeugd/ Zorg dichtbij en op maat / Meedoen en ondernemen).
Terugkoppeling uit de groepjes en reflectieronde raadsleden
Afsluiting

Motivatie

Agendeerders Berdien van der Wilt (D66), Bert van Steeg (CDA), Fred Dekkers (GroenLinks), Titus Stam (PvdA), Mariam Al-Saqaff (VVD), Mahmut Sungur (Denk), Yvonne Hessel (Utrecht Solidair), Charlotte Passier (Volt), Maarten van Heuven (Partij voor de Dieren) en Kirsten Alblas (ChristenUnie)

Raadsleden willen graag met inwoners en actieve organisaties en professionals uit de wijk in gesprek over de voortgang van de aanpak Samen voor Overvecht. De bijeenkomst begint met een korte presentatie van de gemeente over de aanpak en de voortgang. Daarna gaan we met elkaar in gesprek in kleinere groepen over de pijlers van de aanpak: plezierig wonen in een meer gemengde wijk, veilige buurten, perspectief voor de jeugd, zorg dichtbij en op maat en meedoen en ondernemen. Raadsleden zijn benieuwd naar wat inwoners, organisaties en professionals op deze thema's zien in de wijk. Zowel wat er goed gaat als wat er nog minder goed gaat. Natuurlijk is er ook ruimte in deze gesprekken voor andere onderwerpen die spelen. De bijeenkomst wordt afgesloten met een gezamenlijk deel waar de uitkomsten uit de groepen worden gedeeld door de gespreksleiders en deelnemers en waarbij raadsleden kunnen aangeven wat ze met deze uitkomsten willen doen.

Bijdrage

Voedselnetwerk Overvecht
Ik spreek graag met de raadsleden over lokaal, duurzaam voedsel en het belang voor Overvecht

6 bewoners
Onze bezorgdheid betreft voornamelijk de toekomst van de kinderen en jongeren, met speciale aandacht voor de thema's veiligheid, zorg en toekomstperspectief. Dagelijks getuige van de gebeurtenissen in de wijk(en), willen we deze inzichten graag met u delen en met u bespreken wat wij zien als noodzakelijke maatregelen en activiteiten om de situatie te verbeteren, dan wel te kantelen naar meer hoopvolle perspectief.

Wijkambassadeurs Schoon en beheergroep park de Gagel
De wijkambassadeurs Schoon pleiten voor een aanpassing/verandering van het huidige systeem van afval inzamelen. De wijk vervuilt door verkeerd gebruik van de beschikbare methoden door bewoners

en een niet adequate reactie van de gemeente. De aanpak van de problemen verwordt zo tot dweilen met de kraan open.

Geachte raadsleden,
De Wijkambassadeurs* Schoon proberen iets te doen tegen de vervuiling van Overvecht. In project Schoon in de Buurt werken we samen met basisscholen en Schone Stadcoaches om de omgeving van de ondergrondse inzamelplaatsen voor afval (OIP's) schoon te houden door de OIP's te verfraaien en omwonenden te informeren of activeren.
Vanuit dat project kwamen we als vanzelf op het thema Grofvuil. Allerlei groot vuil belandt niet in maar naast de containers. Nog afgezien van de vervuiling betekent het ook extra werk voor de inzamelaar die een OIP eerst afvalvrij moet maken voor hij hem legen kan.
Op initiatief van het wijkbureau is een overleg geweest met Stadsbedrijven, corporaties, wijkambtenaren en wijkambassadeurs Schoon. Daarin hebben we twee punten naar voren gebracht die we hier ook graag inbrengen.
1. De gemeente beloont met de huidige aanpak gemakzucht. Allerlei afval wordt probleemloos verkeerd aangeboden. Dat afval wordt – met veel extra inzet van mensen en materieel – door de gemeente toch opgeruimd. Waarom zou je als gemakzuchtig burger dan ingewikkeld doen en een afspraak maken voor grofvuil? Op afspraak mag je geen elektrische apparaten aanbieden, maar dump je ze ergens dan neemt Stadsbedrijven ze gewoon mee. Verkeerd gedrag wordt zo gestimuleerd. Dat kan de bedoeling niet zijn geweest bij invoering.
2. We hebben vastgesteld dat handhaving niet werkt; om welke reden dan ook. Te weinig menskracht, te weinig adressen, te weinig prioriteit. Voor sociale controle is het probleem te groot, althans in sommige buurten. (Er zijn gelukkig ook plekken waar het goed gaat, mede dankzij actieve bewoners). Daarom hebben we geopperd een pilot te starten waarin een jaarlang wekelijks op een vaste dag grofvuil wordt opgehaald in een geselecteerd gebied met een aantal tien-hoog flats**.
Ons (aanvullende) werk begint te lijken op roeien tegen de stroom in, zeker in buurten waar de anonimiteit groot en de gemeenschapszin klein is. Een heldere, makkelijk te begrijpen en makkelijk op te volgen methode voor het aanbieden/inzamelen van grofvuil zou daar uitkomst bieden. Wij vinden het invoeren van een wekelijkse vaste ophaaldag, om te beginnen in de drie buurten van de gebiedsaanpak bij uitstek zo'n methode. Een methode, die de manco's van het lopende systeem beter repareert en bovendien de gebiedsaanpak Schoon, Heel en Veilig een kwaliteitsimpuls geeft.
* In het programma Samen voor Overvecht worden o.a. wijkambassadeurs ingezet; actieve bewoners die trots op Overvecht zijn en zich op allerlei manieren inzetten voor hun buurt of wijk.
** Een pilot wordt nu uitgewerkt, maar dreigt in opzet te ver af te wijken van (de essentie van) ons voorstel.

Huisarts
Als huisarts in de wijk maak ik me grote zorgen over de grote gezondheidsverschillen vergeleken met andere wijken in Utrecht!
Het wordt tijd voor gezamenlijk aanpakt, niet alles is op te lossen in de spreekkamer van de zorgprofessional!
Iedereen is nodig : beleidmakers, ondernemers in de wijk, sociaal domein, sport en welzijn, wooncorporaties, scholen ect,

Samen voor Overvecht

Gemeente Utrecht

Samen voor Overvecht

Raadsinformatiebijeenkomst
14 november 2023
Marijke Braams

Overvecht - kenmerken

Overvecht - kracht

- Relatief grote en goedkope woningen
- Gunstige ligging (dichtbij snelweg en centrum)
- Groen
- Veel betrokken bewoners en professionals
- Rijk aan bewonersinitiatieven
- Mensen helpen elkaar

Overvecht - uitdagingen

- Concentratie van kwetsbare bewoners met multiproblematiek (werkloosheid/schulden/gezondheid/opvoeding)
- Eenzijdige woningvoorraad & weinig doorstroommogelijk-heden > mensen waarmee het beter gaat, verlaten de wijk
- Ondermijnende criminaliteit
- Matige sociale cohesie
- Wantrouwen naar overheid/instanties

Ontwikkelstrategie

- **Langjarige** inzet en **voortbouwen** op wat er al is
- Motto: **Plek, kans, coalitie**
- Samen voor Overvecht is **overal samenwerken**
- Geld, kennis en capaciteit **gericht inzetten**
- **Communicatie** is integraal onderdeel van de aanpak
- Sturen en verantwoorden doen we met **‘volgen, spiegelen, leren’**

Vijf inhoudelijke ambities

1. Plezierig wonen in een meer gemengde wijk

2. Perspectief voor jeugd versterken

3. Veilige buurten

4. Zorg en ondersteuning dichtbij en op maat

5. Meedoen en ondernemen

Waar staan we nu?

Plezierig wonen in een meer gemengde wijk

Gemengde wijk

- Korte termijn – projecten: Start bouw van De Mix en Jagerskade. Bestemmingsplan Ivoordreef vastgesteld
- Lange termijn: Omgevingsvisie Overvecht

Gemengd wonen

- Mogelijkheden van Anders Toewijzen worden onderzocht

Openbare ruimte

- Hoven Carnegiedreef/Zamenhofdreef (Groene Lint) zijn/worden heringericht.
- Verdere uitwerking herinrichting Taagdreef e.o. tot definitief plan en voorbereiding aanbesteding.

Waar staan we nu?

Perspectief voor de jeugd versterken

- Wijkinitiatieven doorontwikkeld en verder uitgebouwd
- Coördinatie, regie en samenwerking op inzet rondom het jonge kind stevig opgepakt
- Coördinatie, regie en samenwerking op inzet rondom jongvolwassenen stevig opgepakt

Deze inzet sluit expliciet aan bij de prioriteit ‘Perspectief vergroten’

Waar staan we nu?

Veilige buurten

- Jeugdoverlast tegengaan: meer wijkboa’s, meer jongerenwerk
- Polarisatie tegengaan: pilot in 3-S buurt (buurtaanpak)
- Ondermijning, tegengaan criminele geldstromen op bedrijventerrein
- Voorkomen criminele carrières

Het programma ‘Grenzen stellen, perspectief bieden’ versterkt de ingezette lijn in Overvecht nadrukkelijk

Waar staan we nu?

Zorg dichtbij en op maat

- Werkwijze sociaal renoveren Overvecht en inzet bewonersverbinder bijna op papier
- Samenwerking met medische zorgpartners verder verstevigd
- Armoede-aanpak sterk verstevigd, ook onderdeel van SPUK kansrijke wijk.

Deze inzet sluit aan bij de prioriteiten ‘bestaanszekerheid’ en ‘perspectief vergroten’

Waar staan we nu?

Meedoen en ondernemen

- Verbinding tussen bestaanszekerheid en toekomstperspectief: nieuwe locatie Werkwinkel, voedselbank, Leger des Heils, UW en ROC
- Vergroten bereik werkzoekenden: pop-up spreekuren Werkwinkel, aanpak Pozitive en inzet wijkvoorlichters
- Bundeling werkgeversnetwerken: wijkgerichte matchtafel
- 030 Office: startplek voor jonge ondernemers; stagebureau en loopbaanoriëntatie

Wat zien we?

- Motto ‘Plek, kans, coalitie’ werkt inspirerend
- Vernieuwende concepten, ook elders in de stad in te zetten
- Sterke groei aan bewonersinitiatieven
- Positieve ontwikkelingen zichtbaarder
- Impact wordt langzaamaan groter
- Negatieve effecten corona, met name zorgen over jongvolwassenen

Monitoring: wisselende beelden

- Bewonersoordeel over de wijk en de buurtaanpakken stijgt maar nog net geen voldoende
- Aantal vestigingen van bedrijven groeit flink
- Werkloosheid daalt, maar aandeel huishoudens in armoede nog twee keer zo hoog als in de rest van Utrecht
- Overlast jongeren gedaald tot laagste niveau van de afgelopen 5 jaar
- Aantal jongeren met startkwalificatie stijgt, maar blijft nog achter bij Utrechts gemiddelde
- Zorgen over eenzaamheid, mentale problemen en rondkomen bij jongeren blijven groot
- Bereik Voor- en vroegschoolse educatie op 1 na hoogste in de stad

Kortom: Een lange adem is nodig!

Wijkplatform Overvecht

Inbreng RIB 14.11.2023 rapportages 2023 Samen voor Overvecht

Inleiding

Er speelt een hoop in de wijk rondom de ambitie 'Plezierig wonen'. Denk aan de problematiek rondom afval in de wijk en de ontwikkeling van een Omgevingsvisie voor Overvecht en het masterplan Centrum Overvecht.
Daarnaast zal er binnen Samen voor Overvecht extra budget zijn voor twee van de vijf ambities: 'Zorg en ondersteuning dichtbij en op maat' en 'Meedoen en ondernemerschap'.
Hoe gaat die prioritering vorm krijgen? Wat gaat deze prioritering in de praktijk voor de Overvechters betekenen? En hoe wordt daarop gemonitord?
Wij vinden het belangrijk een goed inzicht te krijgen in wat er binnen de ambities gedaan wordt en dat de duiding van de knelpunten en problemen duidelijker gedaan wordt. Hieronder onze inbreng op deze ambities en een aantal algemene observaties.
Uiteraard beperken wij ons in deze inbreng tot de highlights.

Ambitie 1: Plezierig wonen

Wonen in een meer gemengde wijk

Momenteel worden nog steeds veel sociale huurwoningen verkocht en er worden sociale huurwoningen omgezet naar middenhuurwoningen. In bepaalde complexen worden betaalbare huren zodra huurders eruit gaan verdubbeld en verdwijnen dus uit de betaalbare woonvoorraad.
We zouden graag een duidelijker beeld krijgen hoe de samenstelling van verschillende typen woningen hierdoor verandert en hoe het zit met de beoogde doorstroming binnen de wijk.

- **Woonwensen**
  - We hebben zorgen of de beoogde nieuwbouwwoningen wel passend zijn bij de woningvraag van de huidige Overvechter (i.v.m. grootte en betaalbaarheid).
  - Door de gestegen woningprijzen komen midden en hogere inkomensgroepen al naar de wijk. Maar voor de Overvechters die wooncarrière willen maken, missen we nu echter betaalbare koop. Het is wel de bedoeling dat Overvechters voorrang krijgen op een middenhuur woning als zij een sociale woning achter laten, maar die regeling heeft veel beperkingen. Dat is bijv. geen oplossing voor kinderen die zelfstandig willen gaan wonen in de wijk. Ook niet voor ouderen die kleiner willen gaan wonen. Ook niet voor wanneer men naar een grotere sociale woning wil i.v.m. groei van het gezin. De vraag is dus hoe realistisch het is dat bewoners wooncarrière kunnen gaan maken in de wijk. Los daarvan is het niet duidelijk hoe die regeling concreet vorm gaat krijgen binnen de verschillende projecten.
  - Doordat de voorrangsregels voor Overvechters niet toereikend zijn, bestaat bij ons de zorg dat de nieuwe woningen vooral door mensen van buiten de wijk bewoond gaan worden. O.i. moet de nadruk liggen op "passend voor de huidige Overvechter". Omdat die vraag naar woonbehoeften van wijkbewoners het Wijkplatform bijzonder bezig houdt, gaan we daar een woonwensonderzoek naar doen.

- **Woningvooraad**
  Het rapport stelt dat we in Overvecht een eenzijdige woonvoorraad hebben. Binnen het sociale segment zijn echter heel veel verschillende soorten woningen, zo hebben we bijvoorbeeld ook buurten met eengezinswoningen waar mensen vaak prettig wonen. En per complex verschilt het woonklimaat enorm. Veel problemen komen in sommige portieken samen door het

toewijzingsbeleid. Dat is iets anders dan dat ze door de voorraad veroorzaakt zouden worden. Om de problematiek te verbeteren en te komen tot een plezieriger woonklimaat is goed beheer en soms wijziging van het toewijzingsbeleid nodig. Zoals bij de Vulcanusdreef is gebeurd bijvoorbeeld. Wij zijn benieuwd wat, waar en wanneer er op dit gebied iets gaat gebeuren.

- **Buurtaanpakken**
  Wij vinden het belangrijk dat in een volgende rapportage ook duidelijker wordt wat de verbeteringen zijn waar een specifieke buurtaanpak is geweest en ook het buurtoordeel wordt gemeten van de subbuurten waar een buurtaanpak geweest is.

- **Afval**
  Volgens Utrecht in cijfers is het aandeel Overvechters dat vaak last heeft van rommel op straat 62%. En het rapportcijfer over inzameling afval in de buurt is in Overvecht 5,9. Maar we lezen in Samen voor Overvecht geen beleidsmaatregelen.
  Als de afvalproblematiek vermindert, verwachten wij dat het buurtoordeel zal toenemen.
  Wij vinden het belangrijk dat duidelijk wordt of extra inzet verbetering gaat opleveren.

- **Omgevingsvisie en Masterplan Centrum Overvecht**
  Wij maken ons zorgen over de mate van invloed van wijkbewoners op de keuzes die er binnen de Omgevingsvisie gemaakt gaan worden en zien dat nog steeds veel bewoners niet bereikt worden (o.a. huurders). Wij zien dat het overgrote deel van de Overvechters niet op de hoogte van de plannen terwijl de gevolgen alle Overvechters zullen raken. Overvechters die wel iets beter bekend zijn met de plannen maken zich zorgen over de gevolgen van de mate van verdichting voor het groen in de wijk en het woonplezier. Ook zijn er zorgen over extra verkeersbewegingen en gevolgen voor het OV en de druk op de (groene) openbare ruimte die al die extra woningen met zich mee gaan brengen.

Ambitie 3: Veilige buurten

- **Verkeersveiligheid**
  Verkeersveiligheid vergroten is een wens van veel Overvechters. Wat gaat er het komende jaar gebeuren op dit gebied?
- **Polarisatie**
  - Discriminatie is in Overvecht het hoogst van de stad. Polarisatie wordt in de rapportage gelinkt aan discriminatie. Polarisatie wordt gevoed door gebrek aan vertrouwen in de overheid.
  - Het vertrouwen van de inwoners van Overvecht is het laagst van de stad. Zorgelijk is het percentage inwoners van Overvecht dat helemaal geen vertrouwen in de lokale overheid heeft, 10%: het hoogste van de stad. Is dit van invloed op het percentage van de negatieve toekomstverwachting van Overvechters

Ambitie 4: Zorg en ondersteuning dichtbij en op maat

- Armoede is een groot probleem voor veel mensen. Hoe draagt SvO er concreet aan bij dat bijvoorbeeld de mensen die niet in staat zijn om te werken wel beter kunnen rondkomen en gaan de maatregelen van de landelijke overheid om het minimumloon en uitkeringen te verhogen genoeg helpen?
- Hoeveel werkende armen hebben we in de wijk en wat zou hun situatie verbeteren?
- Komen de gelden voor armoedebestrijding terecht bij de mensen die het nodig hebben? Of gaan die voornamelijk naar de organisaties en de professionals?

Ambitie 5: Meedoen en ondernemen

- Het aantal ZZP'ers stijgt. Maar is dit een succes of een zorgpunt? Zijn de werkzaamheden waarin zij starten economisch zeker of zijn het onstabiele economische sectoren? Gaat het hier misschien om bewoners die liever een vaste baan hadden gewild, maar door discriminatoire oorzaken geen vaste baan krijgen en die uit noodzaak zelfstandig gaan werken?
- Het werkloosheidsuitkeringenaandeel is even groot als in de rest van de stad, namelijk 1%. Is daar dan zoveel extra inzet op nodig? Ons lijkt dat dan andere prioriteiten gesteld kunnen worden. Overigens vinden wij het wel opvallend gezien de beeldvorming dat de werkloosheid in Overvecht het hoogst zou zijn.
- Wij vinden het een belangrijke ambitie dat alle leerlingen in Overvecht een passende stageplek voor hun opleiding hebben.

Graag delen wij ook onderstaande observaties met de raad.

Kwaliteit metingen en cijfers

- Jammer dat de cijfers vooral gebaseerd zijn op 2021 omdat er geen recentere cijfers voorhanden zijn. Dit doet af aan de kwaliteit van de informatie, want de voortgangsrapportage in 2022 was ook al op deze cijfers gebaseerd.
- Wij hebben kanttekeningen bij de vergelijking met de rest van de stad (waar de cijfers van Overvecht ook in zitten). Het lijkt zo alsof het streven is zoveel mogelijk te voldoen aan de Utrechtse gemiddelden. Die vergelijkingen vragen wel om het in een perspectief te plaatsen. Voor ons is het vooral van belang inzichtelijk te krijgen wat er in Overvecht t.o.v. eerdere jaren is veranderd en hoe inzet vanuit SvO daaraan heeft bijgedragen.
- We missen nog steeds concrete streefcijfers. Wat is het streven, wanneer is het doel bereikt en is de wijk "af"?
- Verder zou het belangrijk zijn om aan te geven in hoeverre de cijfers representatief zijn. De deelname van Overvecht aan onderzoek en bv. verkiezingen is laag te noemen. Dit geldt waarschijnlijk ook voor de inwonerspeiling waar de gegevens op gebaseerd zijn.

Financiën

- We zouden graag duidelijker willen weten hoe de gelden het komende jaar verder besteed gaan worden.
- We zouden graag een duidelijker beeld hebben op reguliere uitgaven die ook in andere wijken gedaan worden bijv. op het gebied van infrastructuur/opknappen van de openbare ruimte en welzijnswerk en wat er vanuit SvO dan extra geïnvesteerd wordt in Overvecht.
- Wat ontbreekt is een relatie met een begroting op jaarbasis en totaalgelden van het gehele project gedurende de looptijd Samen voor Overvecht. Hoeveel was er beschikbaar? Hoeveel was er vorige jaren beschikbaar en hoeveel de drie komende jaren gezien deze resultaten?
- Wat is er bereikt met de per ambitie uitgeschreven middelen?
- Wij verbazen ons erover dat de financiële verantwoording van het bedrag van € 4.492.000 (vier en half miljoen Euro!) zo mager is. Zonder een duidelijke begroting met wat er bereikt moet worden en wat daarvoor per ambitie nodig is. En vervolgens wat er bereikt is (resultaten met kostendekking).

Huisvesting kwetsbare groepen

Basisinformatie

Datum	14 november 2023
Gespreksleider	Ilse Raaijmakers
Tijd	20.30 – 21.30 uur
Zaal	Trouwzaal
Werkvorm	Gesprek tussen raadsleden en aanwezigen.
Portefeuillehouder	Dennis de Vries / Wonen
Betrokken ambtenaren/presentatoren	ambtenaar GU
Vervolg	De gemeenteraad debatteert over dit onderwerp tijdens de vergadering van de commissie Energie(transitie), Duurzaamheid, Vastgoed en Wonen op 23 november. De raad besluit in principe hier over tijdens de eerstvolgende raadsvergadering. Wilt u nog informatie delen met raadsleden, stuur dit naar raadsinformatiebijeenkomst@utrecht.nl
Links naar	Website gemeente en facebook
Deelnemers	deelnemer deelnemer, Tussenvoorziening (aparte bijlage) deelnemer, VluchtelingenWerk 2 deelnemers, Verening Beter Wonen Utrecht deelnemer, Moviera deelnemer, STUW/Cazas Wonen deelnemer, KOOS Utrecht

Programma

1. Aftrap en toelichting (5 min)
2. Urgentie en probleem (25 min)
   - Vrouwenopvang (Moviera)
   - Leger des Heils
   - Tussenvoorziening
   - Kwintes
   - Lister,
   - Vluchtelingenwerk
   - MOBW (Goud, Rechtop, Achterkant, Back up)
   - Jeugdzorg (KOOS)
3. Corporaties en noodzaak ingrijpen woningmarkt (10 min)
   - Woonin
   - Stuw
   - Kamers met aandacht
4. Ambtelijke toelichting (10 min)
5. Uitloop, discussie en vragen (10 min)

Motivatie

Agendeerders: Rik van der Graaf (ChristenUnie), Jantine Zwinkels (CDA), Rick van der Zweth (PvdA), Pepijn Zwanenberg (GroenLinks), Annemarijn Oudejans (Student & Starter), Lisanne Snippe (Partij voor de Dieren), Maarten Koning (D66), Charlotte Passier (VOLT), Yvonne Hessel (Utrecht Solidair), Tess Meerding (VVD)

Utrecht heeft een groot tekort aan woningen voor kwetsbare Utrechters. Hier wordt op verschillende vlakken hard aan gewerkt maar levert nog lang niet voldoende woningen op. Terwijl de vraag op dit moment alleen maar groter lijkt te worden. We gaan graag in gesprek om inzicht te krijgen in de omvang van het probleem en de mogelijke oplossingen.

Het doel van deze RIB is het spreken met instellingen en organisaties die zien hoe groot de vraag naar woningen in de stad is. Daarnaast gaan we in gesprek met partijen die onderdeel van de oplossing kunnen zijn. Tot slot zouden we ook graag een ambtelijke toelichting krijgen op de grootte van het probleem, mogelijk oplossingsrichtingen en een doorkijk richting de toekomst.

Bijdrage

Moviera
Vrouwen, mannen en kinderen die vanwege ernstig geweld in relaties-gezinnen bij Moviera in de opvang komen, kunnen idealiter na 6 a 9 maanden uitstromen met urgentie (wettelijk bepaald) door woning tekort, verblijven mensen en kinderen steeds langer in de opvang wat erg onwenselijk is voor henzelf en ook betekent het dat de opvang voortdurend vol is. We mensen die opvang nodig hebben, niet kunnen opvangen.